

M168

LKA

Kaina 30 Rpf.

1 Lietuviai

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

O brangi lietuviškoji,
Sventa kalba prigimtoji
Už žemčiūgus tu brangesnė
Ir už viską meilingesnė.

J. A. Vištelis

Nr. 9 (21)

Augsburgas, 1946 m. kovo mėn. 2 d.

II metal

J. Daulius

BLOGUMAS GLŪDI KITUR

Panūdome baimintis dėl savo vertės menkėjimo šiose tremties sąlygose. Smunkam kaip žmonės skurdėjame moraliskai! — šaukama. Priežastys — ankštas stovyklų gyvenimas, neturėjimas darbo!

Užmerkti akių prieš pavojus, einančius iš aplinkos ir mūsų pačių, negalim. Tai aišku. Daug kas šio karo eigoje nusėdo mūsų dvasioj, daug kas keltėsi šalia mūsų ir mummyse. Žmonės, kuriuos gerai pažinome prieš karą, dabar matome kitokius — nuskaidrėjusius arba palūžusius. Bet tai pastebima ne tik pas mus. Priežastys tų dalykų yra gilios ir sudėtingos. Jas nagrinėti būtų atskiros temos reikalas.

Sąlygos, kuriose dabar gyvename, nėra tačiau tokios, dėl kurių reiktų kelti rimtos baimės. Turime galvoj tariamą darbo neturėjimą. Tiesa, kad mums stinga darbo pasirinkimo — pagal pasruošimą, profesiją, palinkimus. Nėra taip pat ir to, ką mes vadiname darbo pastovumu. Tačiau darbo, kaip tokio, mes turim ir apščią turim. Imkim moteris. Savo gyvenime jos nebuvo taip perkrautos įvairiais namų ruošos darbais (virimu, skalbimu, adymu, butų valymu ir kt.), kaip dabar. Neturi kada net laikraščio į rankas paimti, svetimų kalbų mokytis, paskaitų lankyti, nekaltant jau apie miegą, kurio joms dažnai stinga. Esant tokiais padėčiais, negali būti nė kalbos apie jų demoralizaciją.

Vyrų daugumas taip pat įsilijungę į įvairius darbus. Pats jau

stovyklų administravimas įtraukia visą eilę žmonių. O kur įvairūs visuomeninių, labdaros (Raudonojo Kryžiaus) centrų ir skyrių darbai? Imkim mokslą. Kiek darželių, mokyklų, gimnazijų, specialiųjų kursų, epizodinių paskaitų! Visa tai pareikalauja labai įtempto darbo, o mūsų garbei reikia pasakyti, kad visa tai nėra be matomų gražių vaisių. Meno srity dirbama ne su mažesniu intensyvumu. Dramininkai, vokalistai, muzikai, dailininkai, rašytojai — visi kuria, kas galima šiose sąlygose. Būtų per platu vardinti to darbo rezultatus. Pagaliau nėra nė reikalo — kas seka spaudą ir domisi, žino ir mato.

Darbas spaudos srityje gal mažiau matomas, nes neleidžia techniškos kliūtys. Tačiau jau tas faktas, kad turime keliolika spaustuves spaudžiamų ir kiekvienoj didesnėj stovykloj rotatoriumi — laikraščių laikraščių, sienos laikraščių biuletenių, rodo, kiek žmonių yra įsitraukę į šį itin nelengvą darbą. O kur vadovėlių, žodynų, maldaknygių ruošimas ir spausdinimas!

Mūsų jaunimas — mokosi, su labai retom išimtim, ir gerai mokosi. Šias eilutes rašančiam teko pakeisti vienoj gimnazijoje mokytą, ir reikia pasakyti — moksleivija daro gero įspūdžio: subrendus, savo amžių prašokus, sveikai galvojanti ir darbšti. Studentija buvo kiek užtrukusi su savo studijom. Bet šiuo metu apie 80%

„Sielyno“ laulinųjų šokių ir choro dalyviai

jau studijuoja. Teko teirautis tokiame Tūbingene, kur bene daugiausia mūsų šokių universitetą. Nežiūrint sunkokių sąlygų, apskritai darbo nuotaikos mūsų studentijai nestinga. Retai džugus reiškinys, kad net jaunoji inteligentija, kuri kiek senėliau buvo baigusi mokslus, šiuo metu taip pat eina į universitetus doktorizuotis.

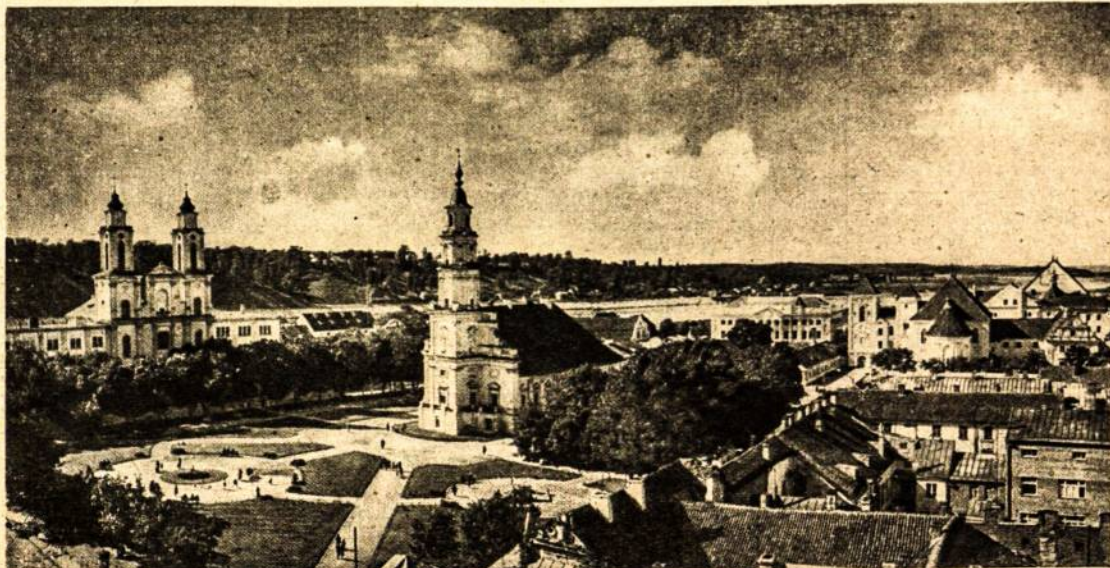
Turint visa tai galvoje, kykla klausimas, ar mes nepažeidame,

sakydami, kad mūsų žmonės neturi darbo. Tokių yra, bet jų procentas toks mažas, kad dėl to bendros padėties nepakeičia. Mūsų mažai tautai, gyvenančiai, be to, itin jautriose sąlygose, tiesa, nėra nesvarbus ir tas likutis. Bet dėl to mes dar neprarandame darbščios tautos vardo prieš kitus ir neužmušam darbo meilės savyje.

Kitas dalykas — pats gyvenimas stovyklose. Kaip įvairūs internatai, kareivinės, uždarnos ar pusiau

uždarnos įstaigos, taip ir stovyklos turi savo teigiamumą ir neigiamumą. Bet mes gyvename jose, palygint, dar per trumpą laiką, kad galėtume būti paveikti tų neigiamumų. Iš kur tai susidarė įspūdis, kad stovyklos mus gadina? Norėtumsi manyti, kad čia esama grynai psichologinių priežasčių, kurių dar nespėjome sau išsiaiškinti. Žmoniu, su kuriais dabar gyvenam, neturėjom progos pažinti anksčiau. Gal matydavom juos įstaigose, gatvėje, koncertuose, bet jų kasdienybės, šeimų užkulisių, charakterio ypatumų nežinojom. Dabar, atsidūrę tose pačiose stovyklose, matom juos kaip ant delno — tokius, kokie jie buvo tikrumoje. Laikyta juos, ypač aukštesnės padėties iskeltuosius, pernelyg inteligentingais ir išauklėtais, o dabar pastarod, kad ir jie žmonės, kaip visi — su savo plusais ir minusais. Šie pastarieji gal net ypatingiau krinta į akis, ir dėl to kykla nusivylimas, o kartu ir klausimas, ar jie nepasidarė tokiais čionai — stovykloj, tremtyje? Šis pirmas įspūdis dažnai virsta nuomone, kuri persiduoda į kitus ir virsta apibendrinimu.

Šias eilutes rašančiam teko porą metų išbūti stovykloje, gal nepalyginti tipiškesnėje nei tos, kuriose mes dabar gyvenam. Iš tikro, žmonės pasikeičia, rodos, tavo akyse. Pradžioj, net pačioje stovykloje, jie būna geresni. Paskui nejučiom ima darytis kitoki. Kodėl? Stovykla juos sugadino? Ne! Tas „pablogėjimas“ — tik psichologinis. Jie visą laiką buvo tokie, tik pradžioj varžėsi tų, kurių patys dar gerai nepažinojo. Bet po pusmečio, po metų taip apsirato, panašiai, kaip vaikai su savo tėvais

Kauno senamiestis

Printed with the permission of UNRRA

Leidėjai ir redaktoriai J. VAIDELYS ir J. VITENAS
ŽIBURIAI Laikraščio meninę pusę tvarko dail. V. RATASRedakcija ir administracija: Augsburg-Hochfeld, Baltic Camp,
Lithuanian Committee / Printed by Haas & Cie., Augsburg

šeimoje, kaip mokiniai su draugais klasėje ar kareiviai kareivinėse.

Šitas reiškinys turi savo blogąją ir gerąją pusę. Bloga, kad žmonės nebeprivargia vienas kito, auktykim — nebeberbia ir jokių autoritetų nebeprapažsta, nes tada nebėra pozityvios auklėjamosios įtakos. Bet tuomet ima veikti atvirkštinė įtaka, tačiau taip pat auklėjamoji. Įvairūs konfliktai, išsibarimai, išsiskaymas visos tiesos, labai kartais nemalonus, taip pat daro savo. Vadinamieji priešai, plakdami, priekaištaudami, klaidas nurodydami — žmogui daugiau paprastai patarnauja nei draugai, pataikaudami, liaupsindami, aklą pasitikėjimą reikšdami. Iš to punkto žiūrint, mūsų stovyklos gyvenimas pasidaro taip pat auklyba, nors ir nevisuomet maloni ir juoba neįprasta. Subrendusiam žmogui normalus gyvenimas neteikė tokių dėkingų progų, parodančių, ko jam trūksta, kaip šis mūsų stovyklose. Jautresni ir valingesni galės iš tos mokyklos išeiti su kitiškais apsisprendimais — apsigalvoti, susitvarkyti, pasigydyti. Nuo kitų visa tai nubirs, kaip vandens lašai nuo žąsies, ir jie liks, kokie buvę. Iš to bus galima spręsti, galutiniam rezultate, kas kuo buvo, yra ir bus vertas. Buvo žmonių kuriuos laimingos sąlygos išskėlė gana aukštai, bet asmenine ir intelektualine kultūra jie neįstengė pateisinti savo postų. Šiuo metu jie turės progos pasistiebtį, arba jų egzaminas, susidūrus su pačiom tautos masėm akis į akį, liks neišlaikytas.

Žiūrint tati tolimesnės perspektyvos, stovyklų gyvenimas nebus be naudos. Dabar daug kas mums atrodo susmulkėjimu, dvasios menkyste, bet kai nuo tų dalykų nuotolsim, pažūrėsim į juos iš atstumo, vadinasi, kai praeis kiek laiko ir būsim išėję iš stovyklų ir bus užsimirštos visos tos smulkmenos, o gautos patirtys, pasimokymas, „šlifas“ liks, — tada pamatysim, kad išėjom iš to viso daugumoį geresni, negu atėjom. Reikia tik kantriai palaukti ir nesisukubinti su sprendimais. Žinoma, pozityvios jėgos turi budėti ir gerai įtempti valią, neprarast šaltų nervų, kad kartais toį fermentacijoj nepersvertų amoniakas ar metilis, kad neįsilietų elementas ar nuotakis, persveriančios sveikus receptus.

Cia tati ir norėtume išskelti pavojų, kuris yra pats rimčiausias, nors savo esme netiesioginis. Tai pavojus pašalinų veiksmų, kurie visą tą charakterių išsilyginimą, tą

„šlifą“, sakytume — tą dvasinį mūsų fermentavimąsi, tykoja panaudoti politiniams tikslams. Nereikia, manau, įvardinti pirštu tą išorinį veiksnį, kuris visuomet buvo užinteresuotas drumsti vandenį aplink mus, skaldyti mūsų vidines jėgas, apjuodinti mūsų pranašesnius žmones. Kiekvienas pastebėtas neigiamumas bus išpūstas ir prieš mus pačius nukreiptas — „štai kokie jūs tautinių idealų reprezentuotojai!“

Tam tikros politinės moralės paveikti, ir kai kurie išvidiniai veiksniai vartoja ir vartos pakurstymus vienu prieš kitus, tam tikrom apraiškom duos politinį atspalvį, išpūs tariamas žmonių klaidas, apšmeiš, atseit, atsiskaitys su savo „priešais“. Žmonės, kurie jaučia asmenybinį savo nepajėgumą, o nori būt laimėtojai, eina ir per ugnį, ir per lavonus. Tokia yra perversiška politinė moralė, pateisinanti visas priemones savo tikslui siekti, moralė, kuri dar ne taip seniai buvo padėties viešpatė ir kuri net dabar kai kur praktikuojama. Tam tikras procentas gerų mūsų žmonių nepajėgia dar susiorientuoti ir duodasi sužavimas tariamos politinės „jėgos“. Konkuruoti su tokiais nepajėgs joks padorus lietuvis, kuris gerbia save ir turi asmeninės moralės. Bet tik ligi tam tikro laiko. Su melu toli nenuėis!

Štai kur glūdi visas blogumas ir pavojus! Įminėtą neuzinteresuotą vidinę mūsų „fermentaciją“ išterpia tretysis — užinteresuotasis. Asmeninius dalykus jis bematant suriša su politiniais, ir reikia mažo neapsižiūrėjimo, kaip žmonių santykiai suštrinami, virsta piautybėmis, susiskaldymais į frontus, ir iš to visų stovyklų gyvenimas pasidaro nebeapkenčiamai kartus.

Pavojus tati mūsų moralinei vertybei, ir geram vardui eina ne iš nedarbo ir ne iš stovyklų gyvenimo, kaip tokio, bet iš visai kitos pusės. Pavojus ne dėl negeistinių sąlygų, bet dėl negeistino galvojimo ir blogai nustatytos valios krypties. Nepasakytume, kad ir šis pavojus būtų didelis, juoba, kad jis eina iš labai nedidelio žmonių skaičiaus ir neaukšto asmenybinio lygio.

Matykime tat blogumą tokių ir tokioį sviesoj, koks jis yra, ir dėl to savo moralinės vertės nemazinkim! Mes nesam verti žemumo jausmo (Minderwertigkeitsgefühl, Inferiority Complex) ir neturim jo ugdyti. Nereikia apgaudinet patiems save ir savo vidaus atsparumą mažinti.

Inž. arch. V. Švėpas

Zvilgsnis į architektūros praeiti Lietuvoje

Pirmykštė medinė statyba

Baltų kilčių gyvenamoji erdvė žiljoje senovėje buvo žymiai didesnė už dabar lietuvių ir latvių gyvenamąsias sritis. Ši erdvė palapsniui mažėjo ir jau XIII šimtmečio pradžioje šiaurėje ji apėmė Gaujos ir Aivekstės baseinus, rytuose siekė Dauguvos ir Neris aukštupius, pietuose — Vyslos įtaką Būgą ir vakaruose — Vyslos žemupį. Naujausieji baltų proistorės tyrinėjimai¹⁾ duoda išsamesnių žinių apie tas plačiąsias sritis, kuriose senovėje baltų kilčių gyventa, apie tų sričių kitėjimą ir apie pačius baltus.

Archeologinių iškasenų, kurių, tiesa, nedaug tebuvo atlika, duomenys rodo, kad senoji baltų kultūra turėjusi permanentinę raidą. Todėl turime pagrindo manyti, kad baltai į šią erdvę atsikėlė pirmieji. Tuo būdu, būdami aborigenais, jie negalėjo rasti ir perimti jokios svetimos kultūros palikimo.

Baltų kiltys, negausiais vienetais (šeimomis, giminėmis) išsisklaidžiusios milžiniškuose plotuose, gyveno iš žemdirbių, žūkių bei primityvius žemės ūkiu. Didžiulės girios, pelkės bei upių plačiosios juostos ilgą laiką jas skyrė nuo kaimynų. Gyvenamosios erdvės geografinės, geofizinės bei klimatinės sąlygos nebuvo palankios sparčiam kultūros kilimui. Gamta teikė baltams beveik viską, kas primityviam gyvenimui buvo reikalinga, išskyrus vietoje trūkstamus mineralus (druską) ar metalus, kurių gaudavo už savo gaminius iš kaimynų.

Kadangi nei žemės turtų, nei pelningos prekybos, bent iki XI šimtmečio, su kaimynais nebuvo, negalėjo būti ir spartaus turtėjimo sąlygų. Nebūdami nei ekonomiška, nei techniškai pribrendę, jie negalėjo išnaudoti Baltijos jūros rėšiams su užjūriais, nuo kurių būtų galėjusi spraičiai suklestėti jų kultūra. Todėl baltams, kaip ir kitoms gamtos prieglobstyje gyvenusioms tautos, ilgai teko gyventi be istorijos²⁾. Suprantama todėl, kad baltai negalėjo sukurti tokios kultūros, kuri būtų galėjusi prilygti to paties laikotarpio Vakarų tautų kultūras, nebeakbant jau apie nuostabiąsias kultūras, išugdymas Viduržemio jūros tautų.

Kadangi baltų proistorės bei pirmykščios istorijos laiotokarpis nėra pakankamai iširtas, negalima nieko pasakyti apie pirmykščios baltų statybos pobūdį bei jos raidos etapus. Nei seniausios, naujai surandamos, žinios apie senovės baltus, nei išlikę palyginti, neseni, statybos paminklai neduoda mums galimybės susidaryti patikimo kiek senesnio laikotarpio baltų statybos vaizdo. Žinios, nors siekia ir daug senesnį laikotarpį už išlikusius paminklus, neduoda patikimų ir pakankamų duomenų, o paminklų yra išlikusių tik iš neseno laiko, ir tie patys yra apgailėtinoje būklėje. Be to, tie paminklai iki šiol nėra inventorizuoti, t. y. nesudaryti jų planai, jie neaprašyti ir nenustatytos jų atsiradimo apy-tobės.

Stebėdami kitų šiaurės erdvės

¹⁾ M. Aisekaitė. Baltai priešistoriniai laikais. „Kūryba“, 1944, Nr. 1—2.

²⁾ Prof. Dr. J. Piltzneris, Didysis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas kaip politikas.

Kauno senamiesčio fragmentas

Leonardas Žilkevičius

Piemenelis pas karalaiti

Sv. Kazimierui

Girdėjau pasakoj — tarnaį gėles karaliui barsto.
Ir žydi jos, ir džiungia pilin užklydusį nšlaitį.
O aš radau jas vystančias ir afnešiau prie lavo karsto,
Sventasis mano žemės karalaiti.

Radau jas vystančias — ir nesuvilgė rasos,
Kad atsiduso Vilijai, lik lenkės maldai lankos...
Aš per lankas alkeliavau ir sukluopau prie lavo karsto basas,
Prieš karalaitį piemenėlis menkas.

Ak, neprasyšiu aš pilies nei jos tokių žemčiūgais klotų,
Tiktai — kad grįžtų vasaros tos pačios,
Kad piemenio dūdelė lavo meilę atklotų,
Kad būtų laisvos mano lankos plačios.

tautų statybos raidą ir nagrinėdami lietuvių ir latvių statybos palikimą, galime susidaryti tik paviršutiniską ir apytikrą mūsų senosios statybos vaizdą. Skandinavai šiaurės germanai, suoniai bei slavai senovėje turėjo paprotį žemės ūkyje statyti daug mažų, atskirų pastatų. Kaip aiškiai įrodo palikimas ir byloja patikimos istorijos žinios, tokį pat paprotį turėjo ir baltai. Europos vidurio tautų statybos raida nuėjo kitais keliais. Ten ūkiuose buvo didinamas vienas pastatas iki tokio dydžio, koks buvo reikalingas sutalpinti žmonėms, gyvuliams, pašarams ir kitiems ūkiu reikalams. Nenagrinėdami šios raidos priešasčių ir sąlygų, turime pažymėti, kad statybos technikos ir architektūros požūriais vieno didelio, sudėtingos konstrukcijos ir turtingų architektūrinių formų pastato atsikėle. Be to, tie paminklai iki šiol nėra inventorizuoti, t. y. nesudaryti jų planai, jie neaprašyti ir nenustatytos jų atsiradimo apytobės.

skirtingi konstrukciniai principai nulėmė ir skirtingų architektūrinių lyčių susidarymą. Ne be to, kad architektūros, kaip ir apskritai meno klėstėjimui Europos vidury palankesnes sąlygas, negu šiaurės erdvėje, sudarė spartus kultūros kilimas. Be to, ten statyba iš pradžių grynai medinės jau senais laikais virto mišria, vėliau — mūrine³⁾.

Minėtoje šiaurės erdvėje medinė statyba išliko ilgiausiai. Norvegijoje, Švedijoje, Suomijoje ir Pabaltyje ji, kaip dominuojanti, išliko iki mūsų laikų⁴⁾. Taip atsitiko todėl; kad tie kraštai mažai tebuvo paliešti Europos tautų dinamikos sūkuriu, juose vėlai prasidėjo ir lėtai vyko visa gyvenimą keičiančioji industrializacija. Anksčiau prasidėjusi, ji būtų galėjusi išeikvoti didelius miško medžiagos rezervus ir būtų priverčius reikė žymią pažangą. Ten jau viduramžiais išsirutuliojo skeletinė statyba. Ypačiai puošnūs, kelių aukštų skeletiniai namai buvo statomi miestuose. Nemaža jų išliko iki mūsų dienų. Vėliau šioji statyba kiek išsiskverbė ir į šiaurės erdvės pietinę dalį. Bendrai imant visą šiaurės erdvės plotą, jame išliko daugumoje blokinė (horizontalių rąstų rėtinys), daugiausia nedidelių vienaaukščių pastatų statyba.

(Bus daugiau)

³⁾ Vokietijos kaimuose mūrinis pastatus ėmė statyti XVI šimtmeityje.

⁴⁾ Kitų, tolimesniųjų, kraštų statyba į mūsų uždavinį neįeina.

Laisva popietė Unterlennigene

V. Bacevičiaus nuotr.

Pirmoji nacių byla Lietuvoje

Vokiškajam nacizmui buvo būdinga, kad šio sąjūdžio ugdymas jau iš pat pradžių vyko ne tik Vokietijoje, bet ir užsienyje, visur ten, kur buvo vokiečių tautinės mažumos. Ši aplinkybė buvo pastebėta Klaipėdos krašte, Latvijoje ir kitur, kur buvo vokiečių. Tad Hitleriui 1933 m. pradžioje paėmus valdžią Vokietijoje, nacių organizacijos Klaipėdos krašte buvo įvykęs faktas. Klaipėdos krašte nacių masė sudarė palikę krašte vokiečių junkeriai, atsargos karininkai, likusiai puskarininkiai ir miestų mokyklinio amžiaus jaunimas. Prieglobstį naciai rado Klaipėdos krašte veikusiose politinėse partijose — Socialistische Volksgemeinschaft (vad. S. V. G. — „Sofog“) ir Christlich Socialistische Arbeitsgemeinschaft (Ceesa — C. S. A.). Šių abiejų partijų vadovybė ypatingai globojo vadinamuosius jaunimo padalinius, iš tikrųjų karinės nacių SA ir SS farmacias. Vidinė partijos organizacija ir struktūra buvo visiškai identiška Reicho organizacijai ir struktūrai. Smogikų daliniai ne tik turėjo sistemingas teoretines karinio apmokymo valandas savo būstinėse, bet vykdavo paskirus ir jungtinius būriais lauko ir taktikos pratimus į užmiestį. Šie smogikų būriai imta vis intensyviau slapta ginkluoti. Greta kariško smogikų paruošimo griebtasi iki to negirdėtų formų naciško stiliaus politinės veiklos. Ši veikla tai brutaliausias puolimas, šmeižtas ir niekinimas visą tu, kas stovėjo skersai kelio nacių užsimojimams. Buvo puolama ne tik visa tai, kas lietuviška, bet ir nuosaikūs ar partijai nepriklausą vokiečiai. Šitokios nacių veiklos pasekmė ramus Klaipėdos krašto gyvenimas buvo sudrumstas, atmosfera tapo nervinga, tvanki.

Ši dirbtinai smogikų keliamą psichologinę itampa Klaipėdoje prieštaravo viso šio krašto ekonomiam atkurtimui. Klaipėdos miestas ir visas šis kraštas tuo metu jau praktiškai buvo pajūtes visas įgytas vienintelio Lietuvos jūros uosto padėties primenys. Sistemingai kasmet auganti Klaipėdos uosto prekių apyvarta, tolygiu tempu auganti Nemuno laivininkystė, kaip grybai po lietaus augantys pramonės įmonės teikė klaidėdams tokią gerovę, kuri buvo gyvas disonansas nacių keliamai istorikai dėl „vokiškųjų ryšių likimo“.

Smogikai turėjo griebtis ypatingų priemonių sukelti įtempimui, nes šiaip jau Klaipėdos krašte gyvenanti vokiečių nuotaikos dėl turėtos nepaprastai plačios autonomijos, visuotinės gerovės ir puikių ateities ekonominių perspektyvų buvo diametraliai priešingos naciškiems tikslams.

Partinės taktikos ir partinės neapykantos motyvais Priess vadovaujama smogikų grupė nužudė lietuvį Jesutį. Antra, Wallat smogikų grupė iš kariško šautuvo peršovė lietuvį Lopa.

Už Priess, Wallat ir kitų smogikų teroro vykdytojų pečių stovėjo paties Rudolfo Hess paskirti nacių vadai Klaipėdos krašte. Tai buvo Dr. Kurt Neumann. Baron von der Ropp ir Freiherr von Sass. Kasdieninės veiklos instrukcijas jie gaudavo iš Vokietijoje Generalinio Konsulo Klaipėdoje ir Rytprūsių gauliterio, kuriuo buvo garsus Erich Koch.

Vokietijoje visu panemuniu prie Lietuvos sienos įrengta daugybė kariškų stovyklų nacių farmacias. Šias stovyklas pilnas priėmimo smogikų. Smogikai ėmė rengti visiškai nedviprasmiško po-

būdzio spektaklius, nukreiptus prieš Lietuvą. Šie spektakliai buvo daromi atvirame ore, prie pat Lietuvos sienos. Jie pasižymėjo nacišku bukomu ir grubumu. Sakysime, ant tilto per Nemuną ties Panemune jie pakaria ir sudogina iškamą, vaizduojančią Lietuvį. Savo viešose sueigose analoginio turinio dainomis ar plakatais naciai demonstravo savo užmačius.

Vokietijos, o ypač Rytprūsių spauda ėmė sistemingai drumsti lietuvių-vokiečių sugyvenimą Klaipėdos krašte. Stačiai provokatoriškai imta pulti Lietuvą, panaudojant aiškiai išgalvotas ar suklastotas tariamas mūsų nedorybės vokiečių mažumos atžvilgiu Klaipėdos krašte.

Visa ši Vokietijos suderintai diriguojama akcija dėl Klaipėdos krašto rodytė rodė, kad Hitleris jo suplanuotos ir vokiečių tautai plačiai pažadėtos tarptautinės gresijos imsis pradėtai Lietuvos respublika.

Nešališkai svarstant, tenka konstatuoti, kad vokiečių mažuma niekur Europoje neturėjo tiek gerų gyvenimo, stačiai privilegijuotos padėties, kaip Lietuvoje. Lietuvių tauta, kaip patvirtina jos istorijos eiga, visados mokėdavo suprasti ir pagerbti kitataučius. Šitai neabejotinai patvirtina naujai atgimusi Lietuvos konstitucija. Klaipėdos krašto vokiečių mažuma turėjo tokio masto autonomiją, kuri teikė vokiečių mažumai valstybės valstybėje statutą. Šio statuto sargyboje stovėjo kaip kontragentas Alijantų valstybės, o be to, Vokietija ir Klaipėdos krašto vokiečių nacionalinė mažuma. Ekonomiška, kaip jau minėta, Klaipėdos kraštas niekad tokiu geru laiku, kaip Lietuvos metais, neturėjo. Tat iš šios pusės i dalyką žiūrint, dargi pačiam Hitleriui nebuvo mažiausio preteksto pulti Lietuvą. Vokietijos pirmojo pasaulinio karo pralaimėjimo pasekmė, pagal 1923 m. Zenevos konferenciją tarp Alijantų valstybių ir Lietuvos, Klaipėdos kraštas, atitekęs šiai pastarajai, savo teritorijos mažumai ir vokiečių gyventojų skaičiumi Vokietijai negalėjo būti reikšmingas. Betgi buvo antra medalio pusė, kuri nacių vadams buvo lemianti, tai Lietuvos labai ir labai nedidelis materialinis pajėgumas, lyginant jį su Vokietija.

Nacių vadovybė, būdama tipiškai vokiškojo smurtinumo ir materialistinio galvojei atstovė, buvo įsitikinusi, kad mažutė Lietuva neišdrįs pasipriešinti nacių užmačioms. Tuo būdu nacių vadovybė aiškiai tikėjosi mažiausio pasipriešinimo savo agresijos akcijai kaip tik Lietuvoje.

Klaipėdos naciai ėmė diena po dienos laukti signalo sukelti mieste riaušėms, o tuo metu iš Vokietijos turėjo stuktelti į Lietuvą partijos kariškios farmacijos. Tuo būdu pasaulius turėjo būti imtai pastatytas prieš vokiečių tarptautinio smurto politikos pirmąją akiją — Klaipėdos krašto, o gal ir visos Lietuvos užgrobimą.

Betgi nacių vadovybė Lietuvos atžvilgiu labai apsiriko. Lietuviai, materialiai būdami silpni, visai neketino leisti save parblokti ir gynysei vieninteliems Lietuvai belikusiomis apsigynimo priemonėmis — teisės priemonėmis.

Sios teisės gynybos priemonės pasirodė sėkmingos. Jos sudraudė nacių organizuotą vidaus diversiją, išlėkė pasaulio viešumon nacių agresiją. O Vokietija tuo metu dar nebuvo pasiruošusi, kad ga-

Vaizdas iš Sasso-Neumanno

bylos Kaune 1934-5 m.

lėtų atviru karu pulti savo kaimynus.

Lietuvos vyriausybė 1934 m. nacių akciją Klaipėdos krašte atidavė ištirti teismo organams. Teismo tardymo organai nustatė organizuotą valstybės išdavimo darbą. Valstybės išdavimo bylos veikiančiais įstatymais buvo priklausomos kariuomenės teisumai, tai ir ši pirmoji nacių bylą, teisininkų tarpe trumpai vadinama Neumanno-Sasso byla, buvo sprendžiama kariuomenės teisme.

Teisiamųjų suolan gavo atsisėsti 120 kaltinamųjų. Jų tarpe nacių vadai Baron von der Ropp, Dr. Neumann, Freiherr von Sass ir kiti partijos funkcionieriai, organizavę ir vykdę krašto išdavimo darbą. Teisminė medžiaga buvo tiek gausi, kad bylos tardymo medžiaga apėmė 15.000 bylos lapų. Vien kaltinamasis aktas sudarė 530 spausdintų puslapių knygą.

Bylos nagrinėjimas įvyko Kaune, Teisingumo Ministerijos salėje, ir tęsėsi nuo 1934 m. lapkričio mėn. iki 1935 m. balandžio mėn.

Bylos nagrinėjimo metu buvo pirmą kartą pasaulio viešumon neginčijamais įrodymais iškeltas nacionalistinių organizuotais tarptautinės agresijos aktas. Buvo neabejotinai, teismiška patikimais duomenimis iškelti viešumon

nacių vartoti teroro, smurto ir melo veikimo metodai. Jei šios bylos pasekmėje agresyvinė nacių veikla Klaipėdos krašte nežlugtų visiškai, tai vis dėlto ji neteko savo eksplozyviškumo. „Vidaus sukilimo“ naciškai režisūrai Klaipėdos krašte ši pirmoji Lietuvoje ir visame pasaulyje nacių byla sudavė mirtiną smūgį. O Trečiojo Reicho vadovybė dar nebuvo parengusi Vokietijos atvirai Lietuvą pulti. Tuo būdu maža Lietuvos respublika, vartodama grynai teisines apsigynimo priemones, sutrukdė nacių vadovybės sudaryti tarptautinės agresijos planą, pagal kurį pirmoji šios agresijos auka turėjo būti Lietuvos respublika. Betgi Lietuvai ši teisėta apsigynimo priemonė atsiėjo labai brangiai. Vokietija, be kokio teisinio pagrindo, vienašališkai nutraukė prekybos susitarimų su Lietuva santykius, nutraukė prekybos santykius. Šita Vokietijos priemonė, kaip kartas, sutapusi su Lietuvoje vėliau ėmusia reikštinga pasauline ekonomine krize, Lietuvos ekonomiskam gyvenimui sudarė labai didelių sunkumų. Lietuvos žemės ūkio gaminių eksportą Vokietija buvo turėjusi pirmą vietą; staiga uždariusi savo rinką, pareikalavo iš Lietuvos gamintojų ūkininko ir viso krašto ūkio didžiausių atukų. Betgi ir šią Vokie-

tijos priemonę Lietuvos ūkis sėkmingai pakėlė. Laimingu būdu pavyko žemės ūkio gaminių eksportą nukreipti į Angliją, kuri nuo šiol užėmė Lietuvos eks- ir importą pirmą vietą.

Pirmoji nacių byla Lietuvoje buvo pirmoji nacių byla visame pasaulyje. Joje vokiečių tarptautinės agresijos planai ir metodai buvo labai plačiai išaiškinti.

Keldami šią bylą, lietuviai turėjo parodyti didelio ryžtingumo, nes nacionalizmas tuomet buvo ne tai, ką šiandien visi mato — Vokietijos griuvėsiuose sugriuvęs sliabinas. Tuomet nacionalizmas vokiečių tautai buvo apreiškimas, nešantis jai ne tik pasaulio užvaldymą, bet ir teoriškai iškelias kietevana vokitį i visa sau galintį leisti „Übermenschą“.

Tad mažai Lietuvai su naujai kylančiu teutonų teisinga ir teisėta apsigynimo kova buvo lemtes kova.

Ir kaip juokingai naišūs lietuviams atrodė vokiečių „neodemokratų“ prikišami dabar spaudoje kaltinimai; esą, lietuviuose esama nemaža nacių simpatijų. Šie kaltinimai savo rūšimi yra visai tokie, kokie buvo daromi lietuviams vokiečių spaudoje 1933 — 1938 metais.

Balys Gražulis

Gyvybes siuita

(Tęsinys)

— Ji gyva! — sušuko tas dar nepriejus. — Mergaitė mirė.

— Gyva? — sustojo Saugūnas.

— Bet gi sakė...

— Malyt apsiriko. Mergaitė buvo silpna ir mirė vos man atėjus. Vos nepasitau iš džiaugsmo, kai sužinojau Neickenciau nežuėgęs jums-pasakyti. O, kad žinotumė, maniau mirsiu iš skausmo. Vos nuejau. Kai nuejūs pasakė, kad gyva — nenorėjau tikėti, nenori gąsdinti. Bet įėjusįpasi Net apšiverkiau iš džiaugsmo. Sako sunku buvo. Vos išgelbėjo. Operacija darė. Bet dabar viskas tvarkoj. Mat mergaitė buvo nenormali, apsigimusi. Už tai ir mirė. Žinoma, gaila vaiko, bet vis ne žmona, — frajejo Kukalis.

— Na, tai malonu, tai yra... m... — Nežinodamas ar reikišį džiaugsmą ar užuojautą, mykė Saugūnas.

— Labai atsiprašau, kad sulrukėdžiau, bėgsiu vėžėjo, reikia kūnelį parsivežti: — jau atšalusi balsu tęsė Kukalis. — Gaila nabaėgės, ji

nef nematė. Dakaras uždraudė jai net pasakyti, kad mergaitė mirė. O tokią nužiuogusią į palikau... Sirdis sprogs sužinojus. A, visa tai praeis, svarbu, kad ji pati gyva, — išsivadavęs iš apimanco jį liudnumo pasakė atsiveikindamas Kukalis.

Atsiveikinęs su Kukaliu, Saugūnas norėjo šią naujieną tuojau pranešti žmonai telefonu, bet nesuapejo, nes dirigental jau stovėjo už pullo. Kiek praskaidrėjęs, bet vis dar prislegtas, jis atsisėdo už piainino.

Pasibaigus veiksmui jis šoko tiesiog prie telefono. Tačiau, jis buvo pavėlavęs — Kukalis jau buvo užėjęs ir pas žoną. Nudžiugęs, kad žmona jau nusiraminiusi, Saugūnas baigė generalę darbingoje nuotaikoje.

Parskubėjęs namo rado žmoną siuvančią nabašnikėi drabuželius. Ji, nors ir nebeverkė, bet vis dar buvo išsigandusi ir visą laiką tekalbėjo apie blogą nuajutimą. Jokiom priemonėm neįstengė Saugūnas jos minčių praskaidrinti. Džiaugėsi nors sulaukęs ją nuo nabašnikės pasarvojimo. Pažs nuncėdė pasišūstus drabuželius ir visą vakarą nuo žmonos nesitraukė.

Tačiau nuo laidotuvių nepavyko atkalbėti — ji užsispyrė ir nuėjo. Vienos jos Saugūnas nelciedo: nuėjo ir pačs, gėlių pintine nečinias.

Kūnelis buvo pasarvoas kaip didelis. Degė žvakės, žmonės giedodjo šventas giesmes, verkšnojo giminės — laidotuvių nuotaika jau tėsė net galvėie, eglisakių pribarštytoje. Kukalio akyse jau nesimalė spindesio. Liūdnas, nekaltus stovėjo jis prie kartelio akis ant jo nuolides. Malėsi, kad laidoja savo gyvenimo troškimą.

Tik jėkus Saugūnienė susigraudino ir lyčiai verkė net iš kapų grįždama. Alrodė, kad ji palaidojo ir savo laimę.

Nyku pa to pasidarė Saugūnų namuose. Saugūnienė liko susimąsčiusi, dažnai apšverkdama, nuolat kalbėjo bfinai laukti savo valandos, buvo įsilikinusi nelaimė. Prislegtas buvo ir Saugūnas. Pasitūrodavo į trapią, pablyškusią žmoną ir imdavo tikėti atrejančią grėsmę. Abudu taip jaučėsi, lyg patį mirfų už durų fyktoji. Negalėdams pakelti tokio slogučio, Saugūnas pradėjo kalbinti žmoną nutraukti dar negyva šios baimes priežasčių. Bet ji bijojo ir šio, ir kito,

A. Paukštyš

DAIL. V. RATO KŪRYBINIS DEŠIMTMETIS

Dailininkas V. Ratas šiuo metu mini savo kūrybos dešimtmetį. Tad įdomu susipažinti su jo gyvenimu ir darbu.

Dailininkas Vaclovas Rataiskis-Ratas gimė 1910 m. vasario 25 d. Kilmė dzūkų, bet augęs Zemaitijoje. Gimnaziją baigė Kaune, lygiagrečiai čia lankydamas ir Lietuvos Meno Mokyklą, kuri 1935 m. savo gabiam auklėliniui įteikė dailininko diplomą.

Baigęs grafikos mokslus pas prof. A. Galdiką, jaunas dailininkas vyksla dar studijiniams fikslais į užsienį. Aplanko garbiausius Europoje meno centrus, studijuoja žymiausių pasaulio dailininkų kūrinius, daugiausia sukoncentruotus Drezdeno, Venecijos, Florencijos ir Romos galerijose, muziejuose.

Nuo 1937 m. dailininkas V. Ratas skiriamas M.K. Ciurlionies Ga-

lerijos ir V.D. Kultūros Muzejiaus meno konservatoriumi. Būdamas nuo pat įsikūrimo dienos aktyvus Dailininkų Sąjungos Lietuvoje narys ir kruopštas savo srities puoselėtojas bei žinovas, dail. Ratas labai dažnai kviečiamas jūrų komisijų nariu įvairioms meno parodomis. Šia proga pažymėtinas ir 1942 m. surengtas V. Rato apžvalginis Lietuvos meno parodai platus monografijos pobūdžio katalogas.

V. Ratas nuo pat pradinių savo viešų pasirodymų iki šios dienos pasireiškia tik kaip grynasis grafikas, medžio raizinių kūrėjas. Jis kuria daugiausia laisvas kompozicijas ir knygų iliustracijas. Tokio pobūdžio kūrinius grafikas V. Ratas dalyvavo ir dešimtyje meno parodų Lietuvoje, o taip pat keliose užsieninėse, visur susilaukdamas gražaus įvertinimo. Ypa-

Vaclovas Ratas

Motina (frežinis medy)

vis labiau nyko ir ardė savo dirksnius. Arlėjo į pamisimą.

Praslinkus porai savaitių po laidotuvių, sužinojusi grįžti iš ligoninės Kukulienę, Saugūnienė įsikalbėjo būtinai reikala pareikšti užuojautą Kukulienėi. Būdamas kokio priepuolio, nuėjo kartu ir Saugūnas. Kukalius rado susimąsčius, pakendusius senesnes nelaimės prisiminimuose. Namuose buvo šalta, nyku. Saugūnas laukė visiško žmonos sugniužimo. Įtemptai ją stebėjo ir gailėjosi neatkalbėjęs ateiti. Bet Kukulienė pasakojimo savo gyvenimui ligoninėje ramiai, be jokio skausmo, kaip apie negrįžtantį dalyką, ir Saugūnienė nebuvę progos, savo baimingų lūkesčių pareiškė. Tačiau kritiškas momentas atėjo, kai Kukulienė, nubraukusi sąsara, suaimanavo:

— Šitiek prisikentėjau, ir kad nors būtų parodė.

Saugūnienė susigraudino, ir vyras įtėmė savo dėmesį. Bet, staug viskas pakrypo nelaukta linkme. Kukalis priėjo prie žmonos, paėmė ją už rankų ir, žūrėdamas į ją, pradėjo kalbėti:

— Aš jau sakiau, kad nebūvo galima tai padaryti. Tu buvai tiek silpna, kad žinia apie mergaitės mirtį tave būtų užmušusi. O tu tu-

rėjai išlikti, nes tavo mirties ir aš nebūčiau išgyvenęs. Tu likai — ir viskas tvarkoi, jei Dievas panorės, tui antrą mergaitę abu matysim sveiką ir gyvą. Ir visa krūva dar mes matysim, — šypsodamasis baigė Kukalis.

Kukulienė, vyrui kalbant, vis tvirčiau spaudė jo rankas, jos žvilgsnis darėsi vis skaidresnis, pagaliau akyse suspindo ta nenusakoma motinystės troskimo liepsnelė: skruostai nukaito, lūpos prasiskleidė šypsniu, ir ji gėdingai prispaudė savo galvą prie vyro krūtinės. Vyras, viena ranka apkabines, kita glostydamas plaukus, įtikinančiai saldžiai lėšė:

— Pamatyti, Maryt, pamatyti. Mes dar būsim laimingi.

Nė vienas žodis, nė vienas Kukalių juoses nepaspruko Saugūnienėi pro šalį. Ne! nemirksėdamas stebėjo ji šį vaizdą. Baimės slogufts kažkur nuslinko, taip lengva pasidarė krūtinėje ir akys nejuociomis nukrypo vyro pusėn. Saugūno akys jis pasitiko. Jo akys buvo ramios ir drąsinančios.

— Ji nebijo. Slasy, ji nebijo vėl pasitikti mirtį! — išspruko šūktelėjimas Saugūnienėi.

Kukulienė atsisuko.

— Motina mane gimdydama taip pat galėjo mirti, bet nepabijojo, tai

čiai pažymėtina 1937 m. pasaulinė meno ir technikos paroda Paryžiuje, kur grafikas Ratas už savo raizinius („Jūratė ir Kastylis“) buvo apdovanotas garbės diplomu. Tais pačiais metais jis drauge su P. Augiu-Augustinavičium buvo kviesiniai dalyviai pasaulinėje litografijos ir medžio raizinių parodoje Čikagoje (U.S.A.).

Dail. V. Ratas, dalyvaujdamas įvairiuose mūsų konkursuose, yra daug kartų už savo projektus laimėjęs pirmąsias premijas. Jis yra dirbęs ir vaikų literatūros iliustracijų, plakatu, spaudos, o taip pat ir dekoratyvinėje srityje.

Dail. Ratas nepriklauso kuriai nors vienašališkai meno srovei — nei ekspresionistas, nei realistas, nei kitoks. Savo kūrybos kelyje jis mokėjo iš kiekvienos srovės atrinkti tai ir tiek, kiek jam atrodė naudinga. Labiausiai atitinkąs grafikui vardas bene bus individualistas modernistas.

V. Rato kūryboje galėtume išskelti porą charakteringų smulkmenų: 1) dailininkas savo kompozicijose ypačiai mėgsta vaizduoti jūrą ir mūsų Nemuną; 2) tragiko gyvenimo atvaizdavime jis sugeba įpinti optimistinio prado.

Tiek lietuviui, tiek užsienio meno kritikai, įvertindami dail. Rato kūrinius, yra ryškiai iškelę menininko talentingumą, originalumą, savarankumą kompozicijoje, kuriose taip pat vaizdžiai atsispindys lietuviškumas, palinkimas į simboliką, mistiškumą ir fantastiškumą. Nenuostabu todėl, kad V. Rato, kaip gero menininko, kūrinių turėjo įsigyti visi žymesnieji Lietuvos muziejai.

Apie savo dabarties kūrybinius užsimojimus ir darbus dail. V. Ratas, rašančio paprašytas, maloniai sutiko dar pats suteikti kai kurių informacijų.

— Klausiate apie dailininko sąlygas kurli ir apie patį kūrybinį darbą. — pradedo V. Ratas. — Reikia pasakyti, kad tos sąlygos ne be kliūčių. Pagrindinė kliūtis — tai techninių priemonių ir medžiagos stoka. Gera buvo mūsų 18 a. pirmakams, liaudies grafikams: nulvėrė kalta, pasirinko medį ir raizė Sv. Kazimierą ar Kalvarijos kalnus. Dabartinis grafikas patalstas prieš didesnius reikalavimus, o dažnai išsėrimė

kaip man bijoti, — pasakė ji lygiu balsu.

Saugūnienė surado vyro ranką ir suspaudė.

— Kokia man gėda... — nuleidusi akis ji pasakė.

Saugūnas pakėlė jos smakrą ir pabučiavo.

— Mums abiem gėda.

Ilga valandėlė abidvi poros tyloje. Ir ta tyla buvo iškalbingesnė už gražiausią žodžius. Su kiekviena tylos minute krūtinėse tvino gaivinanti šiluma. Ji tirpdė lūdesį, grąžino žmonėms jėgas ir pasiūkėjimą jomis. Visai atsigavusi Saugūnienė švelniai išsipašalavo iš vyro rankų, priėjo prie Kukulienės ir pabučiavo ją į skruostą.

— Dėku, ponija, jis išgelbėjo mano laimę. Gėdos valandos daugiau nebeatėis. Dabar aš pajutau, kad laimė būti motina yra stipresnė už mirties baimę. Paskui Saugūnienė nusišypsavo ir teatralskai išsitiesius pateliskai išskiemeniavo:

— Su mirtim mes dar pasikalbėsime!

Ysi linksmi susijuokė. Tė juoko garsai užlygino pasakinius mirties pėdsakus. Kambaryje tarlum paviesėjo, prišlo. Gaivališkoji gyvybės jėga nugalėjo mirtį. Ir ta minutė Saugūnienė pajuto pirmą kartą joje suadėjusią naują gyvybę. Ji

Dail. Vaclovas Rataiskis Ratas

nebeturi nei kalną, nei tos išsvajotos medžio plokštelės, vad. klišės, kurioje jis turi reikšti savo grafinį meną — baltų rezių žaismą su juodais. Na, bet vienaip ar kitaip pasisekė tas kliūtis nugalėti ir pradėti kūrybinį darbą.

— Šia proga, — tęsia dail. V. Ratas, — man malonu „Ziburių“ skaitytojiu pranešti, kad arfimomis savaitėmis Augsburgu bus išleista lietuvių grafikų „40 medžio raizinių“ knyga. Leidinyje eis seni ir nauji kūriniai: P. Augiaus-Augustinavičiaus, V. Petravičiaus, T. Valiaus ir mano. Aš pats netrukus manau išleisti taip pat savo medžio raizinių leidinį, kuriam eskiuzus jau turiu paruošęs.

— Kaip vyksta darbas Tamstos vedamoje Dailės Studijoje?

— Seneniai pradėjome antrą semestrą. Dėstomas portretas. Iš viso studijoje yra keturi semestrai, kurių metu klausytojai pagrindinai išeis paišybos, kompozicijos ir grafikos kursą. Drauge jie susipažins ir su kitomis plastinio meno šakomis — tapyba, dekoracija, skulptūra.

Toks buvo pokalbis su sukaklininku dail. V. Ratu, kuris, be meninio darbo, kaip matof, dar spėja vesti savo 1945. X. 25. Augsburgu įkurtą Dailės Studiją ir taip pat naują „Ziburių“ įsikūrimo skoningai tvarkyti jų meninę pusę.

A. Mankūnas

D. P.

(Tęsinys)

„Prie atdaro mikrofono“

Ploto dalijimosi bylai pasibaigus, mūsų valstybininkas grįžta namo.

Pasidairęs pro langą, jis sėdasi ant lovos, užsikuria pipyrę ir imasi svarstyti labai sudėtingą klausimą, ką dabar veikti. Kadangi sėdėti, pakabinius kojas, nesmaigu, jis išsitiesia lovoje, bet ir tuomet kaip reikiant nesijautia — nuobodu.

— O vis dėlto tas Oskar Wilde gudruolis Ne! DP stovykloje negyvenęs, jis pasakė gryniausia tiesą, kad nieko neveikti yra pats sunkiausias darbas, — pareiškia jis nelaukiai kambario įgulai.

— O kas jis toks, tasai Wilde? — susidomio ponios. — Ministeris kieno nors?

— Ne, tai anglų rašytojas, kuris atrado Londono rūkus, — paaiškina valstybininkas.

Deja, dabar net ponios domisi tik ministeriais ir jų veikla. Rašytojai jų nedomina. Tad valstybininkui ir nepavyksta užmegzti laiką pajavirinančio pasikalbėjimo. Tuomet, kiek pagulėjęs, jis išsitraukia iš kažin kur šion stovyklon.

(Pabaiga)

Emery Reves

PASAULINĖ VALDŽIA - PIRMASIS ŽINGSNIS

Daug kas, girdėdamas apie Pasaulinę Valdžią, sakys: „Suprantama, tikslas turėtų būti Pasaulinė Valdžia, bet tai negalima pasiekti iš karto. Reikia žengti žingsnis po žingsnio.“

Taip galvoją žmonės užmiršta kad atominės bombos išradimas reikalauja greičiau problemą išspręsti. Negali būti kalbos apie pirmuosius žingsnius. Pirmasis žingsnis privalo būti pati Pasaulinė Valdžia, nes tik tada galima gyventi ekonomines ir socialines problemas. Šių problemų sprendimui valstybių tarpusavio santykiuose reikia vietoj sutarčių įvesti teisę.

Nei atominė bomba, nei joks kitas žmogaus išrastas ginklas nėra, kaip toks, pavojingas. Pavojingas jis tik tada, kada jis suvereninių valstybių rankose. Iš to seka, kad nesantaikos pavojų sudaro ne atominė energija, bet suvereninė tautinė valstybė.

Istorijos penkių tūkstančių metų patirtis rodo, kad karai iškildavo tada, kada į sąlytį suėdavo lygus suverenumo socialines grupes. Taika buvo įmanoma tik pagrindus savo santykius kuria nors viena teisės sistema.

Mūsų laikų pasaulis yra susiskirstęs tautinėmis valstybėmis, o to pasekmė yra neišvengiamas tautų ir socialinių grupių trinimas. Iškyla problema, kaip tautinių valstybių tarpe išvengti karų.

Daugelis galvoja, kad karai turėtų būti pažaboti „kokios nors

tarptautinės organizacijos“. Kelis šimtmečių pastangos šia kryptimi parodė, kad pasaulis tvarkytinas teisės įstatymais, o ne įsipareigojimų sutartimis. San Francisco Charta nešalins pasaulinių katastrofų. Ji, neurodydama tikro kelio, vilioja žmonių taikos mirazo link.

Bendruomenėje, kurioje nėra įstatymų, nei vienas žmogus nepasitiktų teisėju ar teismu, nors jie būtų geriausi ir išmintingiausi. Bendruomenė linkusi klausyti įstatymų. Tokių įstatymų pasigendame tarptautiniuose santykiuose: jų nebuvo Tautų Sąjungoje, jų nėra JTO. Grįsti „taiką“ tam tikro skaičiaus suvereninių tautų vienbalsiais nutarimais, kaip kad dabar Penkių Didžiųjų, yra nesąmonė. Istorija neabejojamai rodo, kad tikrasis pavojus pasaulinei taikai kyla iš didžiųjų valstybių. Juk saivame aišku, kad didžioji valstybė tarptautinėje taryboje nebalsuos prieš savo interesus. Iš to seka, kad didesnė krizė negalės būti Saugumo Taryboje vienbalsiai išspręsta. Kilus konfliktui, vienintelis kelias kitiems galiūnams lieka užmerkti akis ir leisti kartotis Mandžūrijos, Austrijos, Etiopijos, Ispanijos ir Cekoslovakijos įvykiams, arba... įstoti į karą.

Neįmanoma suderinti santykių tarp didžiųjų valstybių be didesnio pavojaus taikai tol, kol absoliutinė suvereninė santvarka viešpa-

taus tautinėse valstybėse. Nebus pašalinti konfliktai tautinių vienetų tarpe, kol valstybės nebus įjungtos į aukštesnę instituciją, kuri išreikš visų tautų suverenumą. Dabartiniai suvereninių valstybių organizacijos planai, kada visos jėgos, visi nutarimai, visi veiksmai ir visi įstatymų šaltiniai ir toliau glūdi tautinėse vyriausybėse, negalės atitolinti kito karo.

Koks skirtumas, kada JAV, Anglijos ir Sovietų užsienio reikalų ministrai kalbasi prie JTO stalo, kaip Saugumo Tarybos dalyviai, ir kada jie susitinka užsienio reikalų ministrų konferencijoje? Kaip vienu, taip ir antru atveju jie tėra prisiekę savo suvereninių valstybių atstovai. Abiem atvejais galutinis sprendimas tariamas Vašingtone, Maskvoje ir Londone.

Dabartinė pasaulinė krizė nėra nauja. Jai išrišti reiktų įvesti aukštesnę teisminę instanciją, kaip kad būdavo daroma socialistinių vienetų konfliktuose. JAV-ėse turime miesto valdžias žmonių santykiams miestuose tvarkyti, turime valstybių vyriausybes; reguliuojančias santykius valstybių ribose, ir pagaliau turime Federalinę Vyriausybę reguliuoti santykiams Federalinės Sąjungos ribose. Esant trims valdžios institucijoms, taika viešpatauja miestuose gyventojų tarpe, valstybėse tarp miestelių ir miestų ir Jungtinėse Valstybėse tarp atskirų valstybių.

Dabar susiduriame su reikalingumu išspręsti kylančius konfliktus tarp Amerikos, Rusijos, Didž. Britanijos ir kitų tautų. Atsiminę

praėjies patyrimus, problema dabar galime spręsti tik įkūrę ketvirtąjo laipsnio vyriausybę su įstatymdavystės ir teismo organais, kurie galėtų reguliuoti santykius tarp žmonių, priklausančių skirtingoms tautinėms valstybėms. Vienintelis politinis tikslas turėtų būti Pasaulinė Valdžia.

Be abejo, žmogus, galvodamas apie naują ir neišbandytą idėją — Pasaulinę Federalinę Valdžią, — suabejosis jos pasiekimu. Mums nereikia galvoti apie sunkenybes, bet tik apie tikslą. Nesigilinkime į smulkmenas ir nesipeikime dėl jų. Neišsigąškime, kad kilniečių ir indų gyventojų yra daugiau, negu kitų tautų, ir kad jie ims viršų pasaulinėje įstatymdavystės Sąjungoje.

(Bus daugiau)

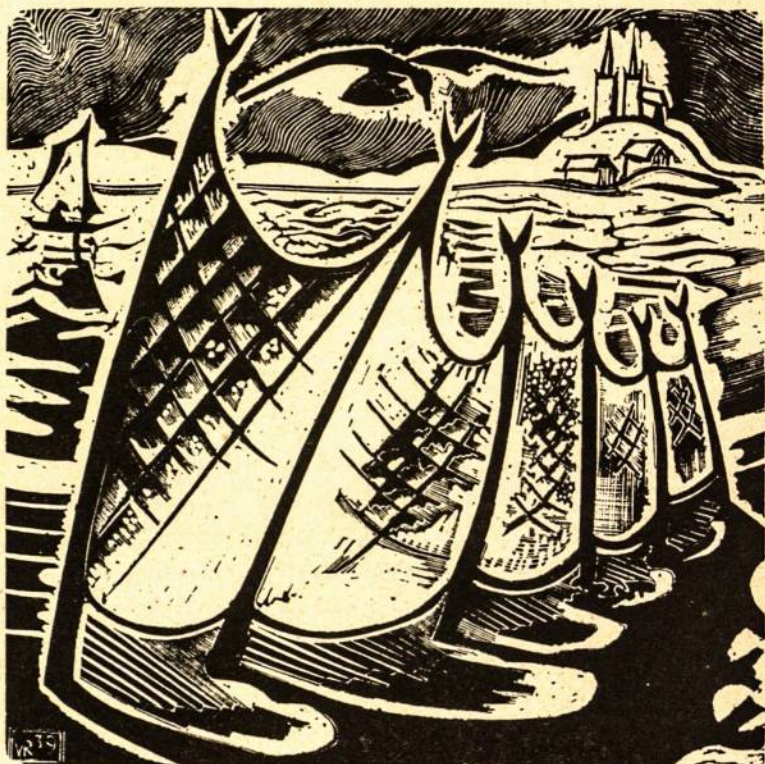
Stasius Būdavas

Salti namai

Varpai kaip pavargusios naštos siūbuoja, net pilys prie Reino apkurto gausme. Ir norėčiau, kad čia susirinktų visi Lietuvos vakarai su upelių versme.

Čia klega dažytos ir kvepiančios lelės, veidai jų pavytę, skardiniai juokai — net gožiū. Ir menu lietuvių prie Nemuno sodo — basa, tarp žiogrelių, skaisai, be dažų.

Ir gudrūs žirgai čia, išauklėti sunys, o sielos ir širdys — griuvėsiai šalti. Ak, ne mūsų čia miestai, varpai čia ne mūsų, namai čia be vaisių — tušti, alkani.

Vaclovas Ralas

Tinklas (režinys medy)

užklydusį seną lietuvišką kalendorių. Tiesa, jis jau pakartotinai yra jį perskaitęs, nepraleisdamas nė senų skelbimų, bet vis šiek tiek jis pajavirina laiką. Kad tasai skelbinybių būtų bent kiek įdomesnis, valstybininkas jį pusbalsiu gieda.

— Dil-viš-kiuos švečen-to Laury-no ker-moo-šius... — raito jis pagal giesmės „O dūšia žmogaus nelabō“ gaidą.

Tik ir šis menas greit nusibosta. Laimė, prasideda jau jo „radio transliacijos“. Reik pastebėti, kad tai visai naujos konstrukcijos dalykas. Ties pat valstybininko langu, pasieny, atokaitoi, stovi suolelis. Anį jo, dažnai pasikeisdami, nuolat prisėda stovyklos gyventojai pasvarstyti politikos dalykų, pasidalinę naujienomis ir pakritikuoli stovyklos gyvenimą bei tvarką. Tuo būdu valstybininkas yra dangaus apdovanojamas į karo nuostolius nurašyto jo „Phillipso“ gana tobulu „erzatzu“ — nė nuovo lovos nepakildamas, jis gali bemaž visą dieną gausiai semtis iš šio naujosios konstrukcijos „aparato“ įvairiausių informacijų, o vėliau, vakarais, pasiklausyti ir vieno kito romanėško radio vaidinimo arba meno valandėlės, kai koks nors pakilusios nuotaikos tauftietis už-

traukia tautiški patriotiškais motyvais „Už vy gory, moji gory, Už krutyle berega“ arba kuris vietoj kolektyvo deklamatorius, dėl pašalpingos priežasties nepajėgdamas atspiešti nuos uolo, pradeda desperatiškai deklamuoti:

Aukštai pasiuotėlės žvaigždės žiba, O aš, biednas, sėdžiu čia sudribęs. Negana, kad piarna visos bėdos, Dar bus, matyti, ir velnias apšėdės.

Siuo metu paprastai būna ne meno valandėlė, bet įvairios aktualijos. Štai ir dabar girdėli pretrenkianti sensacija, kad dar viena valstybė išradusi atominę bombą, bet pranešėjo draugas pradeda skeptišką komentarą — jis šia žinia nelikęs: tariamieji naujos atominės bombos išradėjai dar neturį laiko tuo rūpintis — tebestato dar citrinų fabriką. Po aktualijų iš naujosios konstrukcijos „Phillipso“ sklinda politinė fantazija „Treichias pasaulinis karas“. Autorius vaizduoja, kaip visos taiką mylinčių tautų pastangos der kartą uinea niekais, nes nelaukiet vietoj nacų rasišinės ir lebensraumo teorijos vienas diplomatas, pasle-bėjęs, kad net jo aiškiai matomais akių mulinimais tikima, sukuria teoriją, kad visi žmonės yra kvaili,

ir susidaro valstybių blokas, kuris pasiūlo įsteigti pasaulinio masto pamišėliu namus visiems pasaulio kvailiams uždaryti. Bloko atstovai kategoriškai reikalauja jų projektą priimti, o kiti lygiai kategoriškai projektą atmeta, slaptai įvardami, kad, jei jau visi žmonės kvaili, tai greičiausiai ir tas projektas esąs kvailio smegenų išperėtas. Vienoj ir kitoj stovykloj pagaliau įsigali įsitikinimas, kad priešingoji pusė iš tikrųjų yra pavojingai pamišėliai, kurie būtinai uždarytini į kvailių namus. Do įvairių nesėkmingų abiejų pusių pastangų be triuksmo savo oponentą įvilioji į tuos namus pagaliau ryžtamasi šį dalyką įvykinti jėga, nes prieinama įsitikinimo, jog toks nesaugumas dėl kiekvieno momentu laukiny net ir pavojingiausių nesufarkytų pamišėlių ekscesų nebegali būti toliau pakėciamas. Tuo būdu ir prasideda naujas pasaulinis karas.

Karui prasidėjus, pasirodo nuostabiai nauji ginklai. Kulksvaivaidžiai per minutę išmeta dešimtis tūkstų atominų kulku, kurių kiekvienas sprogiomo efektas yra lygus pačios sunkiausios antrąjo pasaulinio karo laikų artilerijos sviedinių efektui. Patobulinti

buvę vokiški V skrenda po 11 tūkstų kilometrų absoliučiai tiksliai į taikinį su atominiais užtaisais.

Pirmųjų karo dienų efektas baisiausias. Viena kariaujančių pusių, norėdama sutrukdyti priešo karo laivynui, numeta atominę bombą į Viduržemio jūrą ir ją taip ištaško, kad sausomis kojomis galima nueiti iš Europos į Afriką. Kita panaši bomba, numesta į Grenlandiją išsikelusiems priešui daliniamis sunaikinti, išsirpdo Grenlandijos ledų klodus, dėl ko pavirsta Atlantas. Do panašaus sprogiomo Antarkty pradeda įvairiose Europos vietose iš padangių kristi negyvi pingvinai bei sprogiomo metu Antarkties pakrantėse plaujog toks nesaugumas dėl kiekvieno momentu laukiny net ir pavojingiausių nesufarkytų pamišėlių ekscesų nebegali būti toliau pakėciamas. Tuo būdu ir prasideda naujas pasaulinis karas.

Aišku, ir tarp žmonių panika didžiausia. Ji pasiekia tokio laipsnio, kad Indijos jogai pirmą kartą istorijai masiškai pasinaudoja savo sugebėjimu dematerializuotis ir laikinai persikelia į mėnulį DP stovyklon.

Nuo vistiško sunaikinimo pasaulį išgelbsti tik taip pat nauji apsi-

ginamieji išradimai. Priešo sviediniai ir atskrendantieji su atominiais užtaisais V jau pirmomis karo dienomis gana sėkmingai nematomų spindulių smūgiais išmetami ir erdves, kur jie susprogsta nepadarę jokių žalos. Tai tik priverčia visas valstybes aprūpinti savo piliečius ir gyvulus plieniniais skėčiais apsaugai nuo tikru lietuvi krintančių iš padangių susprogiusių sviedinių skveldrų. Pagaliau pavyksta valstybėms savo teritorijas apstalyti iššiai tokiomis nematomų spindulių sienomis, neparamomomis jokių V. Viršum jų perkristi pavyksta tik naujosios konstrukcijos lėktuvams, kurių kilimo lubos pakelios ligi 150 kilometrų. Jie priešo šalį apibarsto tokiais milicijais, kurių užuosčiusi, visa priešo šalis pradeda nepalaujamai ir taip stipriai čiaudėti, kad karcivai negali išlaikyti rankose ginklų. Ta proga be kraujo aukų nusileidžia krašte desantinė priešo armija, kurios kiekvienas karcivis skrenda individualiai, nesamas prie nugaros pritvirtintu Havanos cigaro dydžio atominio skraidomojo aparato, ir pagaliau priverčia naują pavojingų teorijų skelbėjus kapituluoti.

Prof. dr. K. Oželis

Pasirūpinkime odos higieną

Zmogus paprastai nėra linkęs kreipti didesnės dėmesio į savo kūną, savo organizmą. Mažai domina jį kūno struktūra ir jo organų fiziologija; lyg tai būtų kas tai sveikima. Kolei organai visas funkcijas atlieka darniai, žmogus yra sveikas. Jis nejaucia, pvz., kad turi širdį, plaučius, inkstus ir t. t., bet tuojuo pajaučia juos, kai jų organų veikla suslūbuoja, tarlum sugedusio laikrodžio mechanizmas, susidaro kliuviniai, žodžiu, kada ima reikštis ligos simptomai. Tada jau tenka susirūpinti, kokiū būdu atstatyti organo pasilijusią funkciją ir nukreipti organo veiklą normalia kryptimi, jį pagydyti. Tiksliau ir pigiau yra apsaugoti nuo ligų, išpėli ligas, negu lopyti sergančių organizmą. Todėl ypatingai mums tenka šiandien susirūpinti profilaktika.

Zmogaus kūną dengia oda. Sveika oda apsaugo organizmą nuo ligų sukeltųjų mikroorganizmų įsikverbtimo ir, be to, atlieka kitokias labai svarbias funkcijas. Ji reguluoja organizmo vidaus temperatūrą, apsaugo organizmą nuo perkaitimo ir didesnio atvesimo, iš dalies atlieka kvėpuojamųjų organų funkciją; pro ją eina dujų apykaita, su prakaitu išsiskiria druskų tirpinio pavaldė įvairios

organizmui kenksmingos apykaitos medžiagos, kurios prakaitui priduoja specifinį kvapą; oda be to, yra ir jutilimo organas. Kaip taktulinis organas, oda leidžia mums pažinti daiktų paviršių, konsistenciją ir temperatūrą.

Jei oda atlieka tokias svarbias funkcijas visam organizmui, mums tenka pasirūpinti jos švaros palaikymu, jos higieną, jos apsaugą nuo mažiausių sužalojimų. Mažiausi odos sužalojimai, įdrėskimai, sutrikimai gali būti atviri vartai, pro kuriuos gali patekti organizmą ligas sukelią mikroorganizmų. Odą minkština ir švelnina riebalai, kurie išskiriami riebalinių liaukų, ir apsaugoja nuo sutrikimo. Prakaito liaukos šalina apykaitos medžiagas ir iš dalies apsaugoja organizmą nuo perkaitimo. Riebalų ir prakaito liaukų išvedamieji takai neturi būti užteršti, užkimšti nešvarumu; priešingu atveju odoje susidaro spuogai, volys — furunkulai ir karbunkulai. Nešvariai užlaikoma oda gali būti priežastis įvairios rūšies susirgimų: uždegimų, egzemų, infekcinio charakterio susirgimų, niežų — scabies. Ligūsi odos pakitimai klūdo normalioms jos funkcijoms pasireikšti.

Kokių priemonių tenka imtis,

norint patenkinti odos higienos reikalavimus? Oda turi būti apsaugota nuo užteršimo, o patekę nešvarumai tuojuo turi būti pašalinai. Tam reikalui neturime gailėtis vandens ir muilo, kokiose sąlygose begyventume. Nors mūsų gyvenimo sąlygos labai sunkios, aplinkuma šurkšti, bet tinkamą išėilį surasti galime. Suprantamas dalykas, kad mūsų sąlygos neleidžia mums ieškoti gerai įrengtų vonių, maudymosi baseinų bei prašmatnių pirėjų. Mums miela būtų pasinaudoti lietuviška pirtimi, kurios įrengimas paprastas ir pigus. Jos nesant, tenka panaudoti improvizuotus būdus: nusiplauti kūną bent vieną sykį per savaitę, o kojas plauti bent du fris sykius per savaitę. Didžiama pasistengs pasišildyti reikiamą vandens kiekį ir net paprasioje „balėjoje“ sugebės nusiplauti kūno užteršimus. Sudėvėli balliniai apsunčia odos funkcijas. Juose daug prisirenka prakaito, riebalų ir dulkių. Tokius ballinius reikia bent vieną sykį per savaitę keisti.

Ypatingas dėmesys turi būti atkreiptas į dažną rankų plovimą. Jos turi būti plaunamos prieš kiekvieną valgį. Visu stropumu

Kirchheimo krepšininkai

V. Bacevičiaus nuotr.

turi būti sekama, kad vaikai tai darytų. Papratimas — antra priijimtis. Įsisąmoninus pagrindinius higienos dėsnius, nebus sunkumų juos vykdyti, o tai apsaugos nuo dažnų negalavimų, vienos ar kitos rūšies susirgimų. Juk sveikata yra už viską brangiausia. Ryžkimes išsaugoti savo sveikatą ir pajėgas sugrįžti į tėvynę, kur mūsų laukia dideli atkūrimo darbai.

Po suėmimo praslenka keli mėnesiai, ir tik tuomet suzinome, kad jis uždarytas Stutthof koncentracijos stovykloje. Dėl režimo pakrinka sveikata. Patenka į stovyklos ligoninę, kur daug triūsio bendrydamas parodo dr. Ant. Staruk. Fiziškai iškankintą ir sunaikintą (būdamas 1,82 m ūgio, lesvėrė 49kg) 1944 m. sausio mėn. Gestapas inž. Daniūnų elapo keliu varo lėtvėnės link, ir kovo mėn. pirmomis dienomis, pasiekęs Ragainę, jis miršta ant draugų rankų. Ką su ju palaikais Gestapas padarė — nėra žinios. Broliui prašant išduoti jo kūną, gautas neigiamas atsakymas.

MIRUSIEJI LIETUVIAI

Dipl. inz. Vytautas Antanas Daniūnas

Po 1943 m. kovo mėn. Gestapo atliktų mūsų intelektualų suėmimų greit atsluko antroji suėmimo banga. Tai buvo balanzio mėn. 29 d. Viename iš namų, esančiame Vilniaus gatvėje, kur buvo įsikūręs Vilniaus skyriaus „Stafybos“ b-vės centras ir kuriam vadovavo dipl. inz. Daniūnas, vyko krata. Gestapiečiai norėjo aplikti inkriminuojamies medžiagos, ieskodami „ginklą ir pogrindžio spaudos... Deja, „Nepriklausomos Lietuvos“ ir „Laisvę“ naujais numeriais gulėjo jo kabinete, pakiši po signalizacijos mygtukų lentele, ir liko nesurasti. Dirbluvėse ir sandeliuose irgi nieko nerasta. Nežiūrint to, Daniūno ir dar dviejų tarnauojų Gestapas neisėldo. Suprantama, okupantams nebuvo parankus toks žmogus, koks buvo inž. Daniūnas. Užimdamas direk-

toriaus postą ir turėdamas per 1000 dirbančiųjų, visa savo įtaka gynė žmonių ir krašto reikalus. Buvo tiesus ir nepalaikavo. Bendradarbiai vaizdžiai atsimena, į kokią koliziją inž. Daniūnas suėjo su okupantų valdzios organais, kada buvo įsakyla nuimti Vilniaus bažnyčių varpus. Jis gerai matė jų biurius darbus, nes sklypas Panneriuose, kurs pagal Nürnbergo procesą priskaito savyje priglaudę 100 000 aukų, priklausė bendrovei, ir dėl to inž. Daniūnas irgi turėjo susidūrimų su okupantais...

Gimęs 1911 m., aukštaičių šeimoje. Energingas ir geras organizatorius. Atkaklus nusistatymas, bet draugiškas. Mėgsta savo prausėsią, bet karu ir visuomenininkas. Pasiuokojęs žmoniškumo reikalui. Kuklus asmeninis gyvenimo būdas. Toks buvo inž. Daniūnas.

Kuklius, juoduose rėmuose įdėli. užmąskuoti pranešimai apie tragiską Daniūno likimą Kauno ir Vilniaus spaudoj praėjo tik artimųjų pastebėli.

Dar ir šiandien gerai prisimenu, kaip trys dienos prieš inž. Daniūno suėmimą nuo sėdėjo jo kabinete ir nuo tarnybinių, reikalų perėjova prie kitokių pasikalbėjimų. Tuomet, ar matydamas netikrumo padėli, ar inhiityviai nuėjusdamas atėili, pasakė: „Kad tik iš to siaučiančio košmaro išlikti gyviems...“ Deja. Dipl. inz. Vytautas Antanas Daniūnas užgeso amžiams, kaip desimtoji Stutthofe kalintoji auka iš lietuvių intelektualų tarpo, bet tauri asmenybė lieka mums gyviems brangi ir patraukianli.

Dipl. inz. Br. Galinis

Lehrės pradžios mokyklos mokiniai

P. Vaitkino nuotr.

Fantazijos pabaigoj vaizduojamas po to karo gulūnini pasaulyje įsigalėjęs pacifizmas. Imperializmas visur jau išnykęs. Valstybės siuntinėja viena kitai notas, kuriose teiraujamasi, ar kartais nenoretų, kaip draugišką dovana, viena valstybė iš kitos priimti šį ar kitą plotelį teritorijos arba koki mandatą. Sachara, ant kurios daugiausia nukrito išlaskyti Viduržemio jūros vandens, karo metu spēiusi virsti sodriai žaluojančiais plotais. Ji, bendru visų nutarimu, paverciamą tarptautinėmis ganyklomis, iš kur kare nukentėjusieji kraštai bus aprūpinami mėsa ir pieno produktais. Neuzmirštas net karo metu į erdves išmestų atominių raketų sunaikintas mėnulis. (Pastebėlina, kad jogai, pastebėję esą patekę į apšaudomą plotą, dar prieš mėnulio sunaikinimą išsikėlė į Venėrą.) Kad nebūtų nuskriausios įsimylejusios širdys, jų džiaugsmui pagamintas iš buvusią kitąkart priešlėkhuvises užtvartos balionų mėnulis erzacas ir, aprūpinus timkamomis šveciosomis, iškeltas į erdves.

Valstybininkas su susidomėjimu išklauso šių naujų astrologų ir magų utopijų ir pats vienas svarsto, ar tai ir liks utopija, ar tai virs realybe. Kas žinol Jules Ver-

nes utopijos juk taip pat kitkart atrodė neįtikimos!

Netrukus politikos orakulų vietą užima vietos meno kolektyvo vadovas su savo bičiuliu iš žurnalistų stovyklos. Žurnalistas šia proga perskaito paruosią spaudai pasiūstį vakarykščiū spektaklio kriukla, norėdamas sužinoti vadovo nuomonę, ar nereikia kurį nors momentą daugiau išryškinti.

Atsikosėjęs kritikas skaito: — Menas galingas ir išmincingas. Lietuviai visuomet mlyje meną. Jau ir senovės laikais menas mūsų tėvynėje žydėjo. Jis lydėjo lietuvių nuo gimimo ligi kapo duobės. Per krikštynas prie midaus rago skambėdavo smagios dainos, suaugęs lietuvis, talkose pavaisintis ir gerai nusiteikęs, suvaidindavo smagias komedijas, užkeldamas kam nors ant kamino akėčias, vėstuvijų metu jaunoji labai vykusiai vaidindavo nenorinti tekėli. O ir mirus lietuviui, pakviesti raudotojai taip įsigyvendavo į vaidinimą, kad jie labai gailisi mirusiojo, jog priverkdavo pilnas asarūves tikrų asarų, ką liudija ir dabar iškasamos piliakalniuose asarūves su neišdžiūvusiom dar asarom. O kai atgavom nepriklausomybę, menas mums davė jėgos įvykinti žemės reformą, pakelti

ūki, įkurti „Maistą“, „Lietūki“ ir „Pienų Centrą“, nekaltant jau apie tai, kad jis rodė mums kelią į Klaipeidę ir Vilnių.

Tad neuostabu, kad ir ištrėmimo lietuvis neužmiršta meno. NN stovykloje meno kolektyvas š. m. 8 d. surengė spektaklį, kuris visiems žiūrovams suteikė gausiai dvasios peno.

Broliai lietuviūli Drįstu visiems sakylė: sekime šiuo gražiu pavyzdžiu. Alsiminkime, kad menas — vienintelis dalykas, kuriuo galime imponuoti sveticimiesiems ir nuteikti juos palankiai spręsti mūsų bylą. Kitu kuo mes imponuoti negalime. Atominės bombos ir penicilino išradimo srity kitai mums uždovo už akių, bet vaidinime ar dainol vargu kas mus palaenks. Juo labiau, kai dabar, LINRRA'os mailinami, galime menu verstis nors ir 24 valandas į parą.

— Įzanga ir išvados visai vykusios, — nusprendžia meno kolektyvo vadovas, — tik gal reikėtų kiek paties spektaklio meninius laimėjimus išryškinti. Žurnalistas sutinka, kad tai būtų galima ir kiek plačiau aptarti, tik labai plėsti jis nenori, nes tuomet vėlniai redaktorai, viską nubraukę, tepalicka pačios programos aprašymą, o, jo galva, šiuo

laiku ypaciai svarbu išskelti viso šio darbo svarbą mūsų likiminei kovai. Be to, jie ne visai sutaria; kuriuos „momentus“ išryškinti reikėtų. Recenzentas norėtų išryškinti p-lę Pyplytę, bet vadovas ją ryškinti nenusiteikęs nuo to laiko, kai išryškėjo jos simpatijos ne jam. Ponios Capienės nenori ryškinti recenzentas, nes ji daro konkurenciją jo žmonai.

— Kokia ten iš jos solistė! — aiškina jis. — Balsas gal ir pusėtinas, bet kai pradeda akis varlyti, net žiūrėl biuru, o ir kojos tikri sienojai... Solistės su tokiomis kojomis nė Saliapino gerkle neišgelbėtų.

— Na, ne, brolaus, — nesutinka meno vadovas, — Cia galima rasti išėilį. Tegul ji tik gerai dainuot, o bus galima apsegti ją tautiniu ilgu sijonu, ir dėl tų kojų nė šiuo nesulots.

— Taip, tai taip, — spiriasi žurnalistas, — bet aš su tuo iš principo nesutikčiau: negalime gi tautiškais dalykais visokias biurių rybes dangstyli: kur mes nuicime, juo keliu eidami!

Deja, šiuo tarpu pradeda, indais larskundami, veržtis per duris gyvenotojai pietų pasimili, ir valstybininkas nebegalai šių svarbių meno klausimais diskutijų galo įsigrįti.

Kol siek tiek apimsta, jau pasidėdavo vaikų valandėlė, ir valstybininkas lik girdi, kaip mamylė bara savo pupulį, kad jis esąs „kaip šėtonas išsidirbes“, ir kaip pupulis, nedaug dėl to barimo susiaudinęs, susidomi kuo kitu ir netikėtai paklausia mamylę, ar ji, būdama maža, neišdirbdavusi kaip šėtonas.

Valstybininkui tai neįdomu, ir jis, atsikėlęs nuo lovos, prisideda prie prasidedančio prie stalo sriubos dubenų apgulimo. Nors pietūs, apskubti imant, nėra nuotykiškai pagarsėjęs žmogaus darbo dietos punktas, bet šį kartą bendiečiauian įvyksta ir mažas nuotykiškas. Kadangi inžinierius dėl šaukštų trūkumo turėjo srebli lūžusių koto šaukštu, po vieno sriubtelėjimo su viralu liko srebtejuve ir šaukšto galva. Tiesa, inžinierius tą galvą kažkur dar prie pat pilvo spējo pagauti, bet dėl savo ūmaus būdo aprėkė žmoną ir nelemą galvą, efekto pagautas, sveitė pro langą — deja, uždarylą — ir išbeldė stiklą. Tai, aišku, dalykas nemalonus, nes stiklą trūkstą. Reikalavė bendrom įėgom „kombinuot“ kur nors iš prausyklos arba koridoriaus lango stiklą, kas ne taip lengva.

LIETUVIAI VOKIETIJOJ

Songau. — Vasario 16 diena iškilmingai paminėta. Dalyvavo UNRRA'os direktorius, kiti pareigūnai ir estų, latvių komitetai. Svečiai pasakė daug gražių linkėjimų. Iškilimų metu pirmą kartą gražiai pasirodė apylinkės vyrų choras, vedamas Pralėikos.

Lahde. — Gyvena apie 300 lietuvių. Sudaryta švietimo ir meno vadovybė, kurios pirm. yra Grybauskas. Veikia anglų kalbos kursai. Vasario 16 dienos proga pastatytas Lauciaus parašytas vaidelis „Paslaptinjoj zonoj“.

Tübingenas. — Vasario 16 diena čia praėjo susikauptimo ženkle. Ryta pilnutėlije katalikų bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos — jų metu gražiai pasirodė Mikulskio vedamas ansamblis. Gražų pamokslą pasakė prof. kun. Dambrauskas.

Tuoju po pamaldų muziejaus viršutinėse salėse įvyko minėjimo aktas, kurį surengė Tremtinis S-gos Tübingeno skyrius. Prezidium pakviesta visa elė organizacijų atstovų, jų tarpie ir svečiai — Anglijos lietuviai, dirbantį Nürnbergo byloje, Dzvankūnė, Dr. E. Galvanauskas. Pranešimą apie vasario 16 d. padarė adv. R. Skipitis. Eilėraščių skaitė St. Santvaras ir V. Kazokas.

14 val. tuo paties muziejaus didžiojoje Šilerio salėje įvyko koncertas. Pilna salė buvo prancūzų ir vokiečių. Programą vykdys atliko Mikulskio ansamblis ir vietos kolonijos menininkai — op. sol. A. Diečitė, pian. Leonienė ir baletu sol. A. Slepetytė.

Augsburgas. — Vasario 16 d. minėjimas Hochfelde pradėtas išvakarėse stovyklos salėje. Dr. Šapoka skaitė paskaitą tema „Vasario 16 d. prasmė“. Dūdų orkestras davė koncertą, dramos aktoriai — Škėma, Palubinskas ir Brinka — padėklavavo patriotinių eilėraščių.

Vasario 16 d. šventė pradėta vėliavos pakėlimu. Ryta gimnazijos, pradžios mokyklos, darželio mokiniai ir stovyklos visuomenė, palydin dūdų orkestrui, organizuotai nužygiavo į vėliavos pakėlimo vietą. Čia stovyklos pirmininkas Daugėla tarė sveikinimo žodį visiems stovyklos gyventojams. Be to, sveikino latvių ir estų komitetų pirmininkai.

11. val. vietos bažnyčioje kun. dek. Riaba atlikė iškilmingas pamaldas, kuriose dalyvavo viso Augsburgio lietuviai. Mišių metu giedojo Šimkaus ved. choras. Pamokslą pasakė kun. Zakarauskas. Si šventė gražiai buvo paminėta ir Haunstettene. Iš aktorių programoje dalyvavo A. Zalinkevičaitė, A. Brinka, P. Šimkus ir solistas A. Paukštys.

Seligenstadtas. — Vasario 15 d. buvo suvaidinta Truskino 4 v. drama „Apleista sodyba“; rež. Sprindys.

Landshutas. — Šventės išvakarėse kun. dr. Vaišnora surengė religinę valandėlę, kurioje dalyvavo gausus lietuvių būrys.

Įvyko vėliavos pakėlimas. Iškilmingas aktas buvo suuroštas „Schuh“ kavinėje, kur susirinko visi stovyklos lietuviai ir kt. tautybių komitetai atstovai. Lietuvių k-to pirm. dr. Vaišnora tarė atidarymo žodį, kitų tautybių atstovai sveikino šios šventės progą. Dr. O. Labanauskaitė skaitė paskaitą. Po paskaitos atlikta mėninė dalis, Mikas Apynys

Füssenas. — Kukiiai, bet gana įspūdingai buvo paminėta Vasario 16-oji. Vietinėje katalikų bažnyčioje buvo pamaldos, kurias atlikė ir pamokslą pasakė Füssenau pranciškonų vienuolienė prieglaudą radęs lietuvis pranciškonas.

Vakare, atsilankius UNRRA'os skyrių viršininkams, MG atstovams, kaimyninių kolonijų latvių ir rusų vadovybėms, buvo suuroštas minėjimo aktas.

Lietuvos praeitį, dabartį ir mūsų ateitįs viltis nušvietė Savickas, kurio kalba buvo išversta angliskai. Neigausis jaunimo kolektyvas, vadovaujamas Cepkevičiaus, sugėbė gausios dainos ir žodžio montažą nuvesti lietuvių į Nemuno krantus, į žalią Lietuvos kaimą, o svečiams parodė, kad lietuviai vertai ilgisi tėvynės, nes ta tėvynė priklauso tik lietuviui.

Meerbeckas. — Kultūrinis veikimas gana gyvas. Veikia vaikų darželis, pradžios mokykla, progimnazija, liaudies universitetas, šoferių, mezzimo ir siuvimo kursai, kultūrininkų būrelis ir skautų trys draugovės. Meninis ansamblis (vadovaujamas A. Narbuto) jau daugelį kartų sėkmingai pasirodė vietoje ir kaimyninėse stovyklose.

Iš Tübingeno

Apie vasario vidurį paaikšėjo, kad iš Tübingeno ir iš kitų prancūzų zonos vietų lietuviai pabėgėliai bus gabenami darbams į prancūzų valdomą Saaro kraštą. Pirmas transportas (20 žmonių), jų tarpė keli lietuviai ir keliolika latvių, išvyko vasario 19 d. Saaro krašte visiems numatyta duoti darbo. Ligi pavasario būsia iškelti visi lietuviai — laikinai tik palekami studentai bei dirbantieji.

Vasario 17 d. kolonijos bendram susirinkimui padėti plačiai nušvietė konsulas dr. A. Trimakas, J. Slepetytis ir kt. Šiomis dienomis į Saaro kraštą, išstūti ten gyvenimo sąlygų, išvyko lietuvių delegacija su dr. A. Trimaku priešaky. Atrodo, pirmoje eilėje paliečiami įvairių specialybių žmonės (technikai, inžinieriai) arba visai neturį užsiėmimų.

Fürthas. — Apydaros amerikiečių vadovaujantiam generoliui pagedavusiai, Fürtho stovyklose esančiai DP pabaličiai operos teatre 1946 m. sausio mėn. 20 d. surengė dainų ir laulinčių šokių koncertą. Kadangi Fürtho lietuviai neturi atskiros savo stovyklos ir būdami skaičiumi negausūs, vien atlikli programos negalėdū, tai, Fürtho lietuvių komitetui kviečiant, lietuviškos programos dalį atliko Ansbacho lietuvių stovyklos choras ir laulinčių šokių grupė. Tautinių šokių grupė, vadovaujama Dargytės, ir choras, vadovaujamas Maciejausko, aukštąjam svečiumi ir publikai paliko labai gerą įspūdį. Čia pažymėtina, kad gražiai publikai nuteikė lietuviai vaikai, pašokdami scenoje lietuvių laulinčių šokių. Estai ir latviai savo programos dalyse publikai suteikė progos pasiklausyti jų tautinių melodijų ir pasižiūrėti jų tautinių šokių. Didelę programos dalį atliko estai ir latvių skautai.

1946 m. sausio mėn. 27 d. Fürtho lietuvių komiteto iniciatyva buvo surengtas dainų ir šokių koncertas vietos operos teatre. Programą atliko Ansbacho lietuvių stovyklos choras ir laulinčių šokių grupė. Be to, prie programos prisidėjo Kauno Dndžiojo Teatro balerinos, dabar gyvenančios Fürtho, Oranienė ir N. Kaliskienė, pašokdamos orientališką šokį, lango, ispanišką šokį ir valencielą. Koncerto pabaigoje A. Vareisaike pasakojo meno išraiškos šokių, pasiklausyti lietuvių koncerto ir pasižiūrėti šokių buvo prisirinkęs pilnas teatras įvairių tautybių asmenų: latvių, estų, lenkų ir t. t. Koncertą atsilankė vietos UNRRA'os ir visų tautybių atstovai. Po koncerto UNRRA'os karininkas

Brownė scenoje pasveikino visus programos dalyvius ir padėkojo už gražų pasirodymą.

Fürtho lietuviai, nors yra skaičiumi negausūs ir dalis gyvena latvių ir estų stovyklose, o dalis privačiai, tačiau, kiek aplinkybės leidžia, stengiasi palaikyti kultūrinį bendradarbiavimą su visomis tautybėmis ir išnaudoti esamos vietos sąlygas, kaip teatru, viešiesiems pasirodymams. Br. T.

Vasario 16-osios koncertas Augsburgėje

Be įprastų iškilimų šios dienos proga, Augsburgio lietuvių kolonija surengė koncertą, kurio išklausyti didžiojo miesto salėn (Ludvigsbado) susirinko apie 2000 tautiečių bei kvietinių svečių.

Koncerto programa susidėjo tik iš lietuvių liaudies ir savųjų kompozitorių dainų, kompozicijų. Programą atliko Augsburgio lietuvių choras, simf. orkestras „Baltica“, diriguojami Jer. Kačinskio, ir vietiniai dainininkai — solistai. Solistams akompanavo A. Šimkus. Koncertą pajavirino Henr. Kačinskio jautriai padėklavusių savųjų poetų eilėraščių.

Dirigento Jer. Kačinskio vadovaujamas choras pasirodė pirmą kartą. Taigi viešos „krikštynos“ tokiuoje didelėje salėje ir prieš tokią gausią publiką jau iš anksto buvo laukiamos su dideliu susidomėjimu. Debiutas klausytojų neapvėngė. Choras pasirodė kaip draugingas, darnus ir pajėgus meninis vienetas. Žinomas mūsų filharmonijos bei Vilniaus operos dirigentas mokėjo ir su choru užsirekomenduoti kaip rimtas, gero skonio, gilus muzikas, nelinkstąs į paviršutinišką efektingumą.

Koncerto solistai savo uždavinį atliko vykusiai. J. Šeštakauskienė užsirekomendavo kaip kultūringas ir geros mokyklos muzzosopranas, St. Baranauskas turi galingą, plataus diapazono ir gražios spalvos dramatinį tenorą. J. Kristolaitis tuo patinkamai pasirodė savo švelniū ir skaidriu koloratūrinu sopranu. Solistines dainas orkestrui pritaikė Jer. Kačinskas.

Vasario 16-osios koncertas Augsburgėje tiek tautiečiams, tiek svečiams paliko malonų įspūdį. A. P.

Išleidžiama Lietuvos istorija anglų kalba

Amerikos lietuvių savaitraštis „Tėvynė“ praneša, kad Amerikoje kun. Chase parėdė Lietuvos istoriją anglų k., kuri greit pasirodys. Šios istorijos įvadą parėdė žymus Amerikos žurnalistas William Henry Chamberlain, kuriame jis rašo, kad šios knygos pasirodymas padės amerikiečiams pažinti lietuvių tautą, jos praeitį ir jos kovas dėl savo laisvės.

Pats autorius įžangoje rašo: „Kadangi Lietuva dabar gyvena sunkiausią krizę, kurią kada nors turėjo savo istorijoje, todėl labai reikalinga patiekti apžvalgą tų visų kaleidoskopinių atmainų, kurios atsizymi jos ilgoj istorijoje.“ Zymusis lenkų istorikas prof. Halescki yra tiek susidomėjęs kun. Chase parašyta knyga, kad ją perskaitė ir padaręs savo pastabų rimital rekomendavo leidejams ir spaustuvei ją išleisti. Prof. nesutinka su kai kuriais faktais ir ypač su Lietuvos Lenkijos bendros valstybės laikotarpio aiškiniu, rašo „Tėvynė“, bet pažymi, kad ši knyga seniai buvo reikalinga amerikiečiams.

„The story of Lithuania“ turi šešias dalis:

1. Lietuvių tautos pradžia,
2. Pirmieji kungaiškiai,
3. Lietuva viduramžiais,

4. Lietuva sujungta su Lenkija,
5. Lietuvos atgimimas,
6. Laisva Lietuvos respublika.

Nors knyga neparasyta, kaip istorijos vadovėlis, bet istorikui duoda chronologinę įvykių eigą: Daug faktų ir statistikos davinių.

Kadangi šios istorijos išleidimas nemažai kaštuos, tad Amerikos lietuvių visuomenininkai prašo aukomis pameriti šios knygos, kaip galima greitesnį, išleidimą, kad ją galima būtų pradėti tuojau platin. ti Amerikos visuomenės tarpe.

„Vienybės“ 60 metų jubiliejus

Amerikos lietuvių laikraštis „Vienybė“, leidžiamas Bruklina, š. m. vasario 24 d. švenčia 60 metų jubiliejų. Tai vienas iš seniausių lietuvių laikraščių. „Vienybės“ leidėjai šiai sukakčiai paminėti rusiškai gana iškilmingai.

Sia proga „Ziburių“ redakcija pasiautė „Vienybei“ specialų sveikinimą.

Sovietai teisia vokikusiuosiu karo nusikaltelius

Sovietų teismai paskutinėmis dienomis nuteisė visą eilę vokiečių už padarytus sovietų teritorijoje karo nusikaltimus. Kijevo nuteisti pakarti vokiečių generolai Scheer, Burkhard ir Tschamener und Osten. Už nusikaltimus Gudijoje nuteisti iš 15 vokiečių karininkų ir kareivių generolai G. Richert ir gener. leitenantai E. Herf ir G. Hermanusdorff mirti, o likusieji nuo 20 ligi 15 metų kalėjimo. Kijevo bylos metu kaltintojas pažymėjo, kad Ukrainos okupacijos metu vokiečiai išžudė 4 milijonus gyventojų, o 2 milijonų išvežė į Vokietiją.

Žuvo studente St. Gričiute

Anglų zonoje Goslar/Harz miesto vokiečių kriminalinė policija suteikė žinias Braunschweigo apylinkėse lietuvių tremtinių komitetui, kad perėitis metais bolandžio mėn. 1 d. Goslar/Harz miesto geležinkelio stoties bombardavimo metu žuvo medicinos fakulteto studentė Stasė Gričiūtė, 20 metų amžiaus, gimusi Šiauliuose. Vokietijai ji buvo painma į pagalbinių Luftwaffes tarnybą ir tose pareigose žuvo.

Smuknes St. Gričiūtės žuvimo aplinkybes gali žinoti ne per toliausiai nuo Goslar/Harz, Oker stovykloje gyvenantieji lietuviai.

Be to, Goslar/Harz kriminalinės policijos žinioje yra šie žuvusios daiktai: 1) auksinis laikrodėlis, 2) auksinis žiedas, 3) auksinė apyrankė, 4) auksinė grandinė su kryželiu.

Kriminalinė policija šias vertębes sutiko saugoti, kol atsilieps žuvusios tėvai arba giminės. Turintieji galimybes maloniai prašomi apie tai pranešti žuvusios tėvams bei giminėms.

Sportas

Red. V. Gerulaitis

Lietuvių I — Lūbeko Latvial

46:41 (25:20)

Po ilgos pertraukos ir vėl suremė didieji Pabaltės krepšinio varžovai. Tačiau pajėgumo santykis, atrodo, ir dabar dar nėra paskieltes. Igytas pranašumas per paskutinį dešimtmetį ir toliau driekiasi.

Si latvių komanda yra labai gerai susicementavusi. Jau nekartai apie tris didžiuosius (Jostas, Ramanovskis, Zebelinis), kurie ir anksčiau sėkmingai yra gynę savo

spalvas. Ją ir reikia laikyti pačia geriausia. Dėl to ir rungtynės nuo pat pradžių buvo labai nervingos ir kietos. Darė didesnis įtempiamas jautėsi dėl salės (maža) ir dėl gero latvių zoniinio dengimo.

Nors sunkiai, tačiau ir toliau be pralaimėjimo žengia mūsų vyrų. Mūsų komanda susidėjo: Puzinauskas I, Norkus I ir II, Andrušis II, Bagdonas ir Grybauskas.

Krepšinio žaibo turnyras Kircheime

S. m. vasario mėn. 5 d. Kircheime įvyko Nūrtigeno apskrities krepšinio žaibo turnyras. Turnyre dalyvavo: Kircheimo „Tauras“, latvių „Tempo“, Weilheimo „Viltis“ ir Unterlenningeno „Vytilis“. Laimėjo Unterlenningeno „Vytilis“, baigėme nesunkiai įveikusi Kircheimo „Taurą“ 36:20 (13:8). Vyties komandą žaidė: J. Karosas, V. Genys, J. Likanderis, E. Likanderis, J. Tribys, M. Šertvytis ir S. Patlaba. Gaila, kad turnyre nedalyvavo Oberenningeno ir Nūrtigeno stovyklų komandos, kurios žinomos kaip pajėgūs vienetai.

Bokso vakaras Augsburgėje

Vietos latvių iniciatyva buvo suuroštas bokso vakaras, kurio metu pasirodė ringe net devynios poros. Tarp šių kovojo ir du jauni lietuvių boksininkai (Mataitis, lengv. sv.), ir Saldaitis, pusvid. sv.).

Pirmųjų porų — jaunučių išdidus laikymasis sukėlė žiūrovams garsaus juoko. Atrodė, kad taip viskas juokais ir baigsis, tačiau, prasidėjus kovoms, pasirodė, kad šie „ringo pipirai“ labai kartūs. Geras techniškas pasruošimas, neblogo kovos taktika ir nevengiamas atviros kovos jaunučiams duoda daug vilčių išaugti į tikrai gerus boksininkus.

Jų kovos buvo tikrai geras įvadas į sunkesnių svorių boksininkų kovas. Tačiau šios ne visos patenkino žiūrovo akį. Sakysim: Antaus — Kaminis (vid. sv.) ir Kampe — Eglitis (pusv. sv.) ištiesai vengė atviros kovos.

Nors ir nepatogu, tačiau teisinga išgirti abu jaunuosius boksininkus.

Mataitis (lengv. sv.), nors ir gavęs priešą (Zarinis) svorū už save didesnį, sukovojo be prieikaštų, o be to, ir laimėjo. Tai ir buvo viena iš geresnių vakaro kovų, kuri davė gražaus bokso vaizdą. Nebloga rankų, o dar geresnė kojų technika leido išplėsti laimėjimą.

Saldaičiui (pusvid. sv.) šį kartą nepavyko laimėti prieš Kepitį dėl gautų dviejų pastabų. Trūko keleto tiesių, kietesnių smūgių, ir aplygyje kovoje Saldaitis būtų igavęs persvarą. Tačiau iš pralaimėjimų pasimokoma daugiau, negu iš laimėjimų.

Lietuviai — Rumunai 2:2

Pirmasis Müncheno lietuvių boksininkų susitikimas prieš vietos rumunus baigėsi lygiomis. Plunksnos svorėje Marozas (I.), nors ir gražiai sukovoje prieš Dšeoletin (r.), pralaimėjo, nežūriant, kad protarpiais turėjo aiškų technikos persvarą; ištvėrmės stoka leido teisėjams pripažinti laimėjimą Dšeoletin naudai.

Lengvam svorėje Holzmanis (I.) prieš Hvišhorn (r.), pademonstravęs pačią gražiausią bokso techniką ir parodęs daug taktikos gudrybių, laimėjo. Pusvidutiniam svorėje Saldaitis (I.) labai sunkioje kovoje išplėstė tašką prieš Lekompes (r.) ir padarė 2:1. Tik vidutiniam svorėje Severinis (I.), taip pat dėl ištvėrmės stokos, atidavė laimėjimą Opigai (r.), kuris ir baigė rungtynes santykiu 2:2.

Ziburiai

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

J. Būtenas

Tarptautine politika JTO issiskirscius

Jungtinių Tautų vyrai iš Londono išvažinėjo. Jie susirinko jau New Yorke, Pilsnais tik rugsėjo mėn., o Saugumo Taryba — kovo mėn. antrojo pusėj.

Bet tarptautinės politikos gyvenimas eina ir be žaliojo stalo. Nejausti, kad jam turėtų įtakos blankūs Saugumo Tarybos nutarimai; veikiau patys tie įvykiai nustatys naujųjų debatų temas ir toną.

Delegacijų galvoms išvykus trumpų atostogų pasilsėti prieš naujus darbus, iš Bombėjaus atėjo žinios apie indų jūrininkų maištą, iš Mandžūrijos telegratuoja apie naujas kinų nacionalistų ir komunistų kautynes, iš Čungkingo korespondentai praneša apie įtempiam tarp Kinijos ir Sovietų Sąjungos, o Kairo žinios skelbia apie kruvinus neramumus Egipte. Naująjį Pasaulį sukretė didžiulis spionažo skandalas. Visus tuos palaidus pranešimus apjungia niūrus didžiųjų galybių santykių šešėlis, dominuojąs visą pasaulio politiką.

Jėgų pusiausvyros pasikeitimas rytinėje Viduržemio jūros daly nepriimtinas ne tik D. Britanijai, bet ir JA Valstybėms. Pati viena D. Britanija ir nepajėgtų atlaikyti diplomatinio bei kitokio sovietų spaudimo. Kita vertus, sunku laukti, kad vien sąjungos ryšiai pastūmėtų JA Valstybės padėti britams išlaikyti jų ligšiolines pozicijas. JA Valstybės kaip realus veiksnys čia tegalėtų pasireikšti tuo atveju, jeigu jos pasiryžtų dalyvauti šios srities reikalų tvarkyme ne kaip britų pagalbininkas, bet kaip ūkiškai ir politiškai suinteresuotas savarankis partneris. Tokiam dalyvavimui JAV, atrodo, rengiasi. Amerikiečiams aktinagai įsikūlus į Art. Rytų bylą, britų pozicijos ir įtaka tenai, be abejoj, turėtų susiaurėti,

bet užtat strateginiams, politiniams ir ūkiniams sovietų užsimojimams būtų nubrėžta aiški riba. Tatai išieitų į naudą ir Turkijos, Graikijos bei kitų silpnesniųjų valstybių nepriklausomybei ir saugumui.

Kelissyk atidėliojusi terminą atitraukti raudonąją armiją iš Mandžūrijos, sovietų vyriausybė prieškalėdiniėje Maksvos konferencijoje pagaliau buvo pažadėjusi tai padaryti vėliausiai ligi vasario 1 d. Nūn vasaris jau baigiasi, o viskas tebėra po senovę. Maskva nesiteikė atsakyti nė į Čiangkaišeko vyriausybės užklausimą. Tad suprantama, kad Kinijos vyriausybė pradėjo nervintis, o akademiniams kinų jaunims ir aplamai nacionalistinė visuomenė ėmė šelti iš pasipiktinimo. Pirmąsyk laikinoji Kinijos sostinė išvydo masines antisovietines manifestacijas.

Antisovietiniai kinų nusiteikimai juo labiau sustiprėjo, kai pasirodė, kad sovietai neketina perleisti Mandžūrijos visiškai kinų suverenumui, bet rengiasi užimti maždaug tas pozicijas, kurias prieš savo subyrėjimą toje provincijoje turėjo japonai. Čungkingo vyriausybės sluoksniams oficiališkai paskelbė, jog sovietai retkalaują sau teisės 50-čia procentų dalyvauti Mandžūrijos pramonėje, visiškai laisvės įsigyti bet kokios nuosavybės, laisvo plaukiojimo vidaus vandenimis, o svarbiausia — duoti Mandžūrijai vietos autonomiją ir apriboti kinų karines pajėgas. Tokios sovietų politikos paskelbimas kinus be galo sujaudino; jų manifestacijų kalbėtojai ir laikraščių publicistai tautos vardu aistringai reikalauja nedaryti nuolaidų ir bet kuria kaina ginti pilnutinį šalies suverenumą.

Pažymėtina, jog ir amerikiečių laikraščiai nuosaikiai primena, kad

Pienocentro rūmai Kaune

Kinija yra kraštas, kuriame JA Valstybės taip pat turi gyvybinių interesų.

Sovietinių rinkimų išvakarėse Stalinas pasakė kalbą, kurioje žodžiais ir skaičiais paskelbė didžiulį sovietų pramonės išugdymo planą.

Pagal tą planą sovietai pagamins 60.000.000 tonų plieno — trisysyk daugiau kaip 1940 m.; tatai reiškia milžinišką karinį potencialą, kuriam negalės prilygti nė viena Europos galybė. Tik JAV galėtų savo plieno produkciją išplėsti ligi 125.000.000 tonų. „Bet tuo metu, kai Sovietų Sąjungoje žmonių medžiaga auga, pas mus to nebūna, rašo Lippmann... Dėl to Stalinui nutarus karinę galybę padaryti pirmuoju tikslu, mes esam priversti padaryti atitinkamą sprendimą. Savo pramoninės galybės persvarą mes turim panaudoti tam, kad sustiprintume, atstatytume ir sumodernintume Vakarų Europos pramonę...“

Rezoliucija dėl Lietuvos

Jungtinių Amerikos Valstybių Kongreso nariai, Indianos senatorius Raymond E. Willis ir Illinois atstovas Atstovų Rūmuose Edward A. Kelly yra įteikę Kongre-

sui rezoliucijos pasiūlymą dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Rezoliucijoje remiamasi Atlanto Charlos principais ir prezidento Trumano 12 punktų ir siūloma „nutarti, kad JAV Prezidentas ir Valstybės Sekretorius — 1. aktinagai paremtų aukščiau išdėstytus principus ir panaudotų savo pašalngas ir įtaką pasaulio fautomis, kad būtų užfikrinta Lietuvos Respublikos tautai jos nepriklausomybės atstatymas ir laisvų demokratinė rinkimų teisė, kai iš to krašto pasitrauks kitų tautų kariuomenė ir lietuviai pabėgėliai bus gražinti tėvynėn; 2. pasirūpinti, kad šis klausimas neatidėliojant būtų įtrauktas į dienotvarkę konferencijų su kitomis tautomis, ir palaikyti čia išdėstytus principus, kai Lietuvos Respublikos nepriklausomybės klausimas tokiose konferencijose bus svarstomas.“

JTO statys savo būstinę JAV-ese

JAV rytų pakraštyje numatoma pastatyti 20 000 žmonių tarptautinį miestą. Pavadininį numatoma Unopolis arba Worldville, nes jame būsianti Jungtinių Tautų Organizacijos būstinė.

Maža kas turi supratimo apie vyriausią JTO būstinę. „Daug kas galvoja, kad jai užlektų poros namų. Tačiau reikia atsiminti, kad be diplomatų ten bus teisėjų, stenotipistų, kepejų, gatvės šlavėjų ir kt.“

JTO pradėjo darbą su dvigubai didesniu dalyvių skaičiumi kaip Tautų Sąjunga, kuri turėjo 20 atstovų. Atsiminus, kad Tautų Sąjungą sudarė 8000 žmonių ir atitinkamu santykiu padauginus dabartinį JTO atstovų skaičių, gausime apytikriai 20 000 žmonių.

Tam atskiram miesteliui reikės įvairių įstaigų bei įmonių: geležinkelio stoties, pašto, telegrafo stoties, radio stoties, arcodromo, bibliotekos ir net spaustuovės. Ten pat bus tarptautinė mokykla, nes delegatai nenorės savo vaikus siųsti į grynai amerikoniškas mokyklas.

Išlaisdos bus milžiniškos. Kiekviena tauta sumokės už savo pastatus, o organizacija padengs centro pastatų išlaidas. Miestas nebūna apdėtas mokesčiais. Jis nebūna skaitomas esąs JAV ribose. Gyventojai turės tarptautinius pasus ir bus fraktuojami, kaip pasaulio gyventojai.

JTO inspekcinė grupė jau studiuoja pasiūlymą statyti pasaulio centrą ant Hudzono upės krantų, prie Hyde Park, aplink Roosvelto dvarą. (St. and Str. Nr. 27)

Paskutines Hitlerio dienas

Nesenai suimtas Hitlerio adjuntas pulk. Nicolaus von Below, kuris diena prieš Hitlerio savitvystę paspruko iš Berlyno. Jis davė anglų saugumo policijai kai kurių parodymų apie paskutines Hitlerio dienas.

Jis yra, galima sakyti, vienintelis liudininkas Hitlerio testamento surašyto 1945 m. balandžio 29 d. Jis dalyvavo konferencijoje, kurioje Hitleris nusprendė pasilikti degančioje sostinėje, nežūrint į tai, kad jau rusai buvo mieste. Jis sakė nedalyvavęs Hitlerio vestuvių ceremonijose, bet jis matė jaunavedžius išeinančius iš užrašų įstaigos kartu su tos įstaigos vedėju.

Tą patį vakarą von Below, kartu su Goebelsu ir jo žmona, Martynu Bormanu, Berlyno įgulos komendantu gen. Krebs, gen. Burgdorf ir dviem sekretoriais buvo pakviestas į Hitlerio gyvenamosios patalpos [vykstantį pokylį]. Pokylis užsitęsęs apie valandą laiko. Daug šampano buvo išgerta ir „senuosius laikus“. Vėliau von Below buvęs pakviestas į atskirą kambarį, kur radęs Hitlerį, Goebelsą ir Bormaną. Jam kaip senam ir ištikimam Hitlerio draugui buvo pasiūlyta pasirašyti, kaip liudininkui, po Hitlerio asmeninių norų tekstu. Jis pasirašęs po Bormano ir Goebelso parašais.

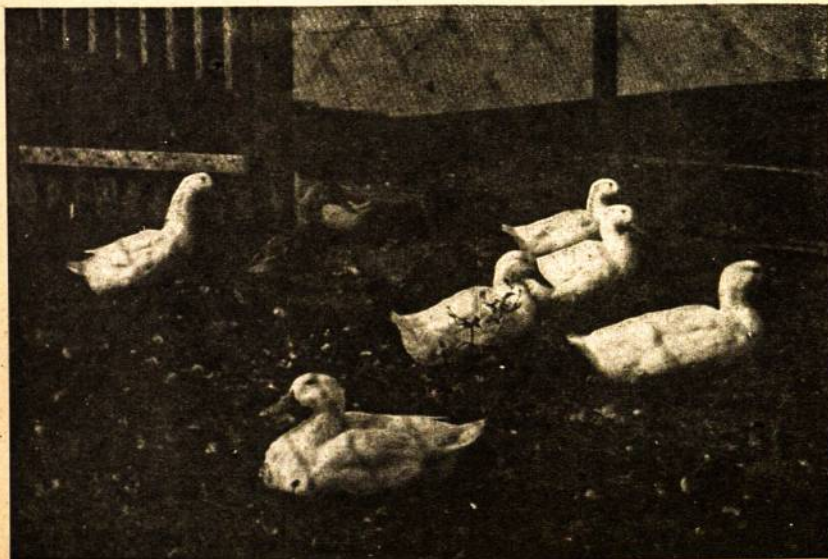
Von Below pranešė, kad vėliau buvo ruošiamasi sudėginti Hitlerio ir Braun kūnus.

Balandžio 29 d. buvo aišku, kad 30 d. arba gegužės 1 d. rusai pasteksia Hitlerio kanceliariją. Bunkeryje buvo žinoma, kad Hitleris, Braun, Goebelso šeima, Burgdorfas ir Krebs nusizudysia.

(St. a. St. Nr. 27)

43 sekundžių kalba

Lapkričio 27 d. susirinko japonų parlamentas. Posėdį atidarė imperatorius Hirohito, perskaitydamas kalbą, kurioje pakvietė atstovus sutartinau dirbti. Ši kalba truko 43 sekundes.

Lietuvos ūkininko kieme

Skrandžiaus nuotr. lio gyventojai.

Paieskojimai

Lietuviai, gyveną Bayreuth, DP Camp, Mack Wendelhöfen, liet. stovykla, ieško giminių ir pažįstamų

910. Strazdienė Stasė, ieško vyro Strazdo Prano.

911. Balttramūnaitė Aleksandra, ieško sūnų Balttramūnų Petro, Jono, Kazio ir Viktoro.

912. Mančienė Jadvyga, ieško motinos Lukauskienės Onos ir brolių Antano ir Igno su šeima.

913. Pečkūnaitė Elena, ieško Stukaitės Jadvygos, paskutiniu metu gyv. Vienoje.

914. Suapytė Petrė, ieško vaishininko Slinkės Marlynio, giminių ir pažįstamų.

915. Rubas Juozas su šeima, ieško motinos Rubienės Onos, brolių Domo, Prano, Justino ir Vaitiekiaus, Subočiaus Jono, Zeko Juozo, Krakausko Juozo, Šablinskienės Adelės.

916. Snarskis Zigmąs, ieško Bacevičiaus Antano, Dargio Jokūbo ir Šneiderių Jono ir Stasės.

917. Lėkas Adomas, ieško Štikūnų Stasio ir Petro, pask. metu gyv. Labguvoje, Kalinauskienės Uršulės ir Kalinauskaitės Elenos, pask. metu gyv. Braunau.

918. Areima Ignas, ieško Daubaros Antano ir Povilionio Alfonso.

919. Slasašaitienė Sofija, ieško savo vyro Stasašcio Juozo.

920. Pinikaitė Stasė, ieško giminių — Dausienės Emilijos, Balsaitės Onos ir Dausos Petro.

921. Daukšienė Stasė, ieško vyro Daukšos Vlado.

922. Gajauskas Juozas, ieško Getaufų šeimos, girininko Banevičiaus Andriaus ir Rinkevičiaus Andriaus.

923. Rimavičienė Julija, ieško agr. Rimavičiaus Algirdo, pask. metu gyv. Saksonijoje, Bielerfelde.

924. Zemašienė Milda, ieško Petukausko Vladė ir Zalinkevičiaus Vytauto, pask. metu gyv. Innsbrucke.

925. Bervingienė Sofija, ieško Klegerio Kosto su šeima ir Adomavičiaus Alekso.

926. Bacevičius Juozas, ieško Bacevičiaus Prano, pask. metu gyv. Pomeranijoje, svainių Ramonaičių Jono ir Prano.

927. Ilekis Alfonsas, ieško gydyt. Juozavičiaus Jono ir dipl. inž. Juzevičiaus Algirdo.

928. Andziulienė Julija, ieško Gudavičiaus Juozo su šeima, Karmazinienės Birutės su šeima ir Kulkevičiaus Aloyzo.

929. Karpickaitė Ona, ieško Griškevičių Vlado, Vandos ir Elenos, Simkienės Anelės ir Karpickaitės Janinos.

930. Beniūšienė Ona, ieško Zibaitės Emilijos, pask. metu gyv. Mattenberge.

931. Leonasuskas Justinas, ieško brolio Leonasuko Juozo.

932. Tačulaušienė Ona, ieško savo vyro Tačulausko Juozo ir sūnaus Edvardo.

933. Mičiulis Antanas, ieško Daugirdo Algio, Micevičių Juozo, Povilo ir Petro, Čekanausko Raimundo ir Janavičiaus Jurgio.

934. Kusmanas Ričardas, ieško tėvų Kusmanų Gustavo ir Mortos ir Matčenės Emilijos.

935. Jakimčikas Juozas, ieško Jakimavičiaus Vinco, Pomerio Simo, brolio Jono, Jakimėiko Stasio ir kt. giminių.

936. Stankevičienė Matilda, ieško vyro Stankevičiaus Jono ir giminių ir pažįstamų.

937. Černiauskienė Elzbieta, ieško vyro Černiausko Stasio, dukters Slanevičienės Elenos ir brolio Ciokoto Vinco.

938. Kriamėvičienė Vanda, ieško brolio Jasinevičiaus Stasio ir dėdės Peckelvičiaus Juozo.

939. Blindzė Mikalojus, ieško brolio Blindzės Viktoro, pask. metu gyv. Berlyne, ir buv. banko direkt. Voldemaro A.

940. Černevičienė Stasė, ieško Petraitylės Janinos Natalijos, pask. metu gyv. Berlyne, ir Orenčių Jono ir Natalijos.

941. Kundrolas Antanas, ieško brolio Kundrolo Petro, gim. 1912 m., Broniaus, gim. 1916 m., giminių ir pažįstamų.

942. Valaiša Jonas, ieško brolio Valaišos Juozo.

943. Bytautas Stasys, ieško Bytautiūnės Lidijos, Bytautaitės Irenos, Bytauto Romualdo ir Tallat-Kelpšos Kazimiero su šeima.

944. Klemenis Steponas, ieško Dainausko Domininko ir Repeikos Viktoro.

945. Matuzaitė Ona, ieško dėdės Pilelio Stepono, Vaganovaitės Elenos ir Denišio Antano.

946. Reingardas Teodoras, prašo atsiliepių Ambrozevičienę Sofiją ir pažįstamus.

947. Lekavičiūtė Jadvyga, ieško Valuckienės Elenos, svainio Survilos Petro ir Lekavičiūtės Onos.

948. Tukyūtė Liuda, ieško buv. kari. Simėno Ričardo ir žmonos Birutės, dr. Jeruševičiaus, Baltikraitės Irenos ir Gasčiūno Juozo.

949. Viršilienė Jadvyga, gyv. Meerbeck, bei Stadhagen, prašo atsiliepių agr. Kazulionytę Viktoriją, 1945 m. sausio mėn. gyv. Megow, km. prie Pyrzyz. Zinantię apie jos likimą lietuviai megowiečiai prašomi pranešti nurodytu adresu.

950. Viršilienė Jadvyga, gyv. Meerbeck, bei Stadhagen, ieško sūnaus Viršilos Petro su šeima — Viršiliene-Meclackaite ir — sūnumi Vidmantu.

951. Pečkūnaitė Kolryna, gyv. Meerbeck, bei Stadhagen, prašo atsiliepių Kumpienę Ireną ir Kumpį Kazį.

Lietuviai, gyv. Bayreuth, DP Camp, Mack Wendelhöfen, liet. stovykla, ieško giminių ir pažįstamų

952. Lukaševičienė Jadvyga, ieško sesers Čičienės Marijos.

953. Daugirdaitė Janina, ieško brolio Algio.

954. Mackevičiūtė Pulcherija, ieško brolio Vytauto ir Zibarčienės Onos, pask. metu gyv. Oelse.

955. Blafys Juozas, ieško Jankausko Leono, Grabausko Juozo, gyv. Grase, dipl. inž. Paškevičiaus Albino, gyv. Neumünster, ir Lenkaičio Jono.

956. Micevičius Vaclovas, ieško sūnaus Karolio.

957. Drungilas Stepas, ieško savo giminių ir pažįstamų.

958. Inž. Vagalis Antanas, ieško giminių ir pažįstamų.

959. Trinka Adolfas, ieško artimųjų ir pažįstamų.

960. Vilhūs Juozas, kun., ieško savo parapijiečių.

961. Kelly-Kuzminskaitė Eufemija, ieško brolio Kuzminsko Prano, Vizbarienės Linos ir kitų pažįstamų.

Lietuviai, gyv. Bad Mergentheim, DP Camp, Team 69, liet. stovykla, ieško giminių ir pažįstamų

962. Misevičius Jonas, ieško brolių Antano, Marlynio ir sesers Davidavičienės Mikalinos.

963. Trachimavičius Jonas, ieško giminių ir pažįstamų.

964. Baranauskas Bernardas, ieško Jankauskaitės Zosės.

965. Micevičius Jonas, ieško giminių ir pažįstamų.

966. Blekaitis Povilas, ieško giminių ir pažįstamų.

967. Zurlienė-Mackevičiūtė Marija, ieško Zurlio Zigmo, Saltienės Irenos ir Sabaliūnienės Veronikos.

968. Juozaitis Ceslovas, ieško Puskepalio Alberto.

969. Jovaiša Ceslovas, ieško: a) Jovaišos Marijono ir Jovaišienės Antoninos, b) Jovaišos Leono, pask. metu gyv. Fulda b. Röslein, c) Biržų pilies savininko kunig. Radvilos šeimos, d) Radvilos Jono, g) buv. Italijos Karališko Laivyno stipendininkų leitenantų Kristopaičio Leono ir Labanausko Julius, pask. metu gyv. London and Temze Hafen 3.

970. Svilpa Stasys, ieško giminių ir pažįstamų.

971. Socha-Krol Elena, ieško sesers Savickienės-Krol Veronikos.

972. Riskus Povilas, ieško Rimo Justino, giminių ir pažįstamų.

973. Idzelevičius Henrikas, ieško Rinkūno Antano.

974. Norkevičius Leonas, ieško dėdės Norkevičiaus Prano, Svirnicko Stasio ir Kavaliūno Benedikto.

975. Petrauskas Vilas, ieško motinos Petrauskienės Petrės ir brolio Anicelo.

976. Udrailis Bronius, ieško Bacevičiaus Prano.

977. Butrimaitis Stepas, ieško svainio Mačiulio Vytauto ir Mačiulienės-Venslauskaitės Marijos.

978. Sabailis Morkus, ieško Salčiūšės Onos, giminių ir pažįstamų.

979. Latvys Antanas, ieško Latvienės Marcelės.

980. Bakys Petras, ieško Alekšandrytės Agotos.

981. Gulbinas Juozas, ieško Majausko Jono.

982. Garšvienė-Anisimavičiūtė Birutė, ieško Sipailaitės Juzefos.

983. Kereišaitė Stasė, ieško: a) Kereišos Stasio šeimos, b) Sivočaitės Reginos, c) Savačio Jurgio, d) Močičiūčio Vlodo, e) vel. gyd. Zizio Juozo.

984. Garša Zenonas, ieško brolio Stasio.

985. Luckauskas Pranas, ieško giminių ir pažįstamų.

986. Galbuogis Benas, ieško žmonos Sofijos, brolių Broniaus ir Vinco.

987. Girmys Kazys, ieško brolių Stasio ir Alfonso, pažįstamų Grakausko Vytauto, Masulio Ant., Maziukelio Vaclovo, Dapkaus Močičiaus ir Pakalnio Juozo.

988. Dumbra Steponas, ieško giminių ir pažįstamų.

989. Sunauskas Jonas, ieško sesučių ir pažįstamų.

990. Sukevičius Vytautas, ieško tėvų, giminių ir pažįstamų.

991. Baltušaitis Jonas, ieško tėvų ir brolių.

992. Gujis Alfonsas, ieško brolio Alekso ir Daubaros Jono.

993. Zubrys Aantanas, ieško brolio ir pažįstamų.

Lietuviai, gyveną Meerbeck, b. Stadhagen, DP Camp, lietuvių stovykla, ieško giminių ir pažįstamų

994. Ona Zabukienė-Petroliūnytė, ieško vyro Zabuko Adomo, buv. Italijoje.

995. Mockienė Stasė, ieško Mokauskos Antano, buv. Lince.

996. Guiskis Julius, ieško giminių ir pažįstamų.

997. Barauskas Algirdas, ieško giminių ir pažįstamų.

998. Kriščiūnas Vladas, ieško giminių ir pažįstamų.

999. Kulvinkas Vitalius, ieško giminių ir pažįstamų.

1000. Parilkėnas Julius, ieško sūnaus Parilkėno Algio, dukters Parilkėnaitės Eugenijos, Rutkauskienės-Bakanovaitės Irenos, Rutkauskio Viktoro, Rutkauskio My-

kojo, Rutkauskio Vaciaus ir Levaničičiaus Mečio.

Lietuviai, gyveną Würzburg, DP Camp, lietuvių stovykla, ieško giminių ir pažįstamų

1001. Panavys Anupras, ieško giminių ir pažįstamų.

1002. Bakys Petras, ieško Aleksandrytės Agotos.

1003. Pulrius Petras, ieško Dufrius Viktoro, Liktoriaus Vytauto ir Slepečio Antano.

1004. Zelenka Kazys, ieško Zelenkos Juozo ir Zelenkos Broniaus.

Lietuviai, gyveną Rebdorf, bei Eichstätt, DP Camp, lietuvių stovykla, ieško giminių ir pažįstamų

1005. Bendoraitis Bronius ir Bendoraitienė-Tamašauskaitė Angelė, ieško giminių ir pažįstamų.

1006. Danisevičius Jurgis, ieško Jakimėiko Stasio su šeima.

1007. Kulvinkas Stasys, ieško Guntoriaus Kazio, Gunlorienės Teresės, Giedrio Vinco, Giedrienės Onos, Kulvinko Tomo ir Kulvinkienės Birutės.

1008. Lescikauskas Juozas, ieško dukterų Akšenės, Aldonos ir Vieiraitienės Veronikos.

1009. Markevičius Stasys, ieško tėvo Anupro ir brolių Justino ir Jono.

1010. Mykolaitis Stasys, ieško brolio Jono ir pažįstamų.

1011. Mulvinkas Stasys, ieško brolių Jurgio ir Juozo.

1012. Rumša Zigmąs, ieško giminių ir pažįstamų.

1013. Misiūnas Vincas, ieško brolių Petro ir Antano.

1014. Tranas Petras, ieško Meiliaus Stasio.

1015. Vilčiauskaitė Marija, ieško brolių Stasio ir Vinco.

Lietuviai, gyveną Passau, UNRRA stovykloje Waldwerk, ieško giminių ir pažįstamų

1016. Kausevičius Alfonsas, ieško giminių ir pažįstamų.

1017. Petraitytė-Dranginiė Aldona, ieško brolio Petraičio Anicelo, tėvų, Dzemiono Albino ir Klimavičienės Onos.

1018. Dranginis Petras, ieško Butėno Juozo su šeima, Skrinso Antano su šeima, Gustaičio Albino ir Jarašiaus Edmundo.

1019. Seigaitė Ona, ieško sūnaus Seigio Jono ir giminių.

1020. Valiulis Henrikas, ieško giminių ir pažįstamų.

1021. Grinius Juozas, ieško giminių ir pažįstamų.

1022. Kamarauskaitė-Skeivienė Adelė, ieško giminių ir pažįstamų.

1023. Kryžinauskas Leonas, ieško giminių ir pažįstamų.

1024. Čudaras Antanas, ieško giminių ir pažįstamų.

1025. Janulevičius Liudas, ieško brolio Jono-Henriko, Ulaičių ir Sileikų.

1026. Bryčkus Juozas, ieško Stoko Petro, Radzevičiaus Dzislovo, Mončio Kazio ir Dilianto Alberto.

1027. Salpukas Pranas, ieško brolio Virgilijaus Salpuko, 1945 m. sausio mėn. buv. prie Rummelsberg, Pomeranijoje. Zinantię jo likimą prašomi pranešti.

1028. Rutkauskaitė Marija, ieško giminių ir pažįstamų.

1029. Kriščiūnienė-Rutkauskaitė Elena, ieško giminių ir pažįstamų.

1030. Merkelis Jonas, ieško giminių ir pažįstamų.

1031. Skeivyus Antanas, ieško giminių ir pažįstamų.

1032. Kulikauskienė Ona, ieško vyro Kulikausko Juozo ir svainio Kulikausko Jono.

1033. Kriščiūnas Juozas, ieško giminių ir pažįstamų.

1034. Bursevičienė Juzė, gyv. Günzburg, Kleinköitz, lietuvių sto-

vykla, ieško Bursevičiaus Vlodo, dr. Armanavičiaus Henriko ir Ciukšienės Onos, gyv. Gojote.

1035. Petruškevičius Juozas, gyv. Rosenheim, Litauisches Lager, ieško sūnaus Andriaus.

1036. Vytautaitė Danutė, gyv. Innsbruck, Westhofstr. 55, ieško Pelenausko Juozo.

1037. Račyla Juozas, gyv. Neumünster, Endorflager, ieško Juodkojiūnės Eleonoros, Račylos Jeronimo, Marcinkevičiūtės Kasulės, Šinkevičienės Marijos, Čapliko Julius ir Ullono Juozo.

1038. Visgaišienė Marė su vyru Viktoru ir vaikais, gyv. Oldenburg-Wehnenlager, ieško giminių ir pažįstamų.

1039. Pleskevičius Petras, gyv. Pegnitz, 7 bar., 2 kamb., ieško žmonos Mozūraitės Elzės, sūnaus Algirdo ir žento Micevičiaus Placido su žmona Marijona.

1040. Kalvaitis Pranas, gyv. Augsburg-Hochfeld, Baltic Camp, ieško giminių ir pažįstamų.

1041. Pogirskiai J. ir T., gyv. Memmingen, Fliegerhorst, DP Center, lietuvių stovykla, ieško giminių ir pažįstamų.

1042. Anufrijevus Antanas, gyv. (14) Weilheim/Teck, Poststr. 17, ieško brolio Viktoro.

1043. Serapinaitė Aldona, gyv. (14) Weilheim/Teck, Bahnhofstr. 7, ieško Kurbulytės Paulinos.

1044. Serapinaitė Aldona, gyv. (14) Weilheim/Teck, Bahnhofstr. 7, ieško Drenskūtės Irenos.

1045. Dulksnys Algimantas, gyv. Eichstätt, Westenstr. H 1, bei Wenzel, ieško Blažio Alfredo, gyv. Linze, Austrijoje, Skaisgirių Vytauto, Pociaus Vytauto, Beniūšio Valerijono ir Skučo Prano su žmona Marija.

1046. Jakovlevas Leonas, gyv. Mattenbergo stovykloje, Kassel Oberwehren, ieško brolio Kirylos, sesers Polės ir Andriuskevičiūtės Onos.

1047. Karvelaitis Juozas, gyv. Hamburg-Neugraben, Fischbeck, Litauisches Lager, ieško brolio Vlodo ir sesers Karvelaitės-Cepaitienės Anelės, buv. Oranienburgo konc. lageryje.

1048. Oseliene-Insinkaitė Kazė, gyv. Weiden/Opf., Boelkestr. 22, ieško brolio Unskino Alberto.

1049. Krapavickas Pranas, gyv. Seligenstadt bei Würzburg, Litauisches Lager, 14 b., 15 kamb., ieško Krapavickaitės Dalės, Volikovo Pilypo, Volikovienės Marijonos, 1945 m. visi gyv. Deutsch-Krone, lietuvių stovykloje; Krapavicko Valentino, Krapavickaitės Genės, Kuncaičienės-Krapavickaitės Marcelės ir Glylienės-Krapavickaitės Milijos.

1050. Degutis Jonas, gyv. Eichstätt, A 19 (Bayern), ieško JUNEVIČIAUS VANDALINO, VAIKIAUS ANDRIAUS su šeima, VENSKUNIO VLADO, ZEMAČIO ROMUALDO, VAIŠIO PERO, PAŠKEVIČIAUS ALFONSO, SAKALIO JONO, DEDELES ANTONO, BARAKAUSKO ALBINO, PULKAUNINKO STASIO ir PRANSKAIČIO JONO.

1051. Kijauskas Pijus, gyv. Smalenbeck, über Hamburg, bei Arensburg, Ausländerlager, ieško Kijauskų-Pijaus, Albino ir Petro.

1052. Vyšniauskas Kazys, gyv. Smalenbeck, über Hamburg, bei Arensburg, Ausländerlager, ieško Vyšniauskų Kazio ir Albino.

1053. Blaudžiūnaitė Magdalena, gyv. Hamburg-Neugraben, Fischbeck, Litauisches Lager, ieško Girdzijausko Jono, Milūnienės Uršulės, Dreikičienės Marijos.

1054. Lauckienė Magdalena, gyv. Ravensburg, Gartenstr. 103, ieško vyro agr. Leukio Antano.

1055. Grosienė Ona, gyv. Dürverden, Montgomery Camp, ieško Gičiausko Jono su šeima, gyv. Aukšt. Silezijoje, Orngalūnienės-

Gičiauskaitis Eugenijos ir Grosa Stasio.

1056. Sarkskauskas Antanas, gvv. Dörverden, Montgomerij Camp, ieško Sarkskauskos Juozo, Sarkskauskos Jono ir Sarkskauskaitis Selmos.

1057. Paulauskas Zigmās, gvv. Bad Wörishofen, Kneippstr. 8, ieško Sulaitienis Aldonos ir Mikalauskos Aleksandro.

1058. Endzaitienē Augustina, gvv. Hanau, Baltic Camp, ieško sūnaus Prano, gvv. Gottenhafen.

1059. Marķevičius Juozas, Hanau, Baltic Camp, ieško sesers Anelās.

1060. Pikeliēnē-Siarauckiūtē Ona, gvv. USA, West Haven Coun. 55 California Street, ieško savo seserū ir brolio: Marozienēs-Siariauckiūtēs Viktorijos, Siariauckiūtēs Elzbiētos, Venckavienēs - Marozitēs Jadvygos, Siaraucko Silvestro. Zināntieji kā nors apie šiuos asmenis prašomi pranešit Zemļauskiū Br., Oberursel (Tanus), Feldbergstr. 13.

1061. Ciplinskaitē Juzē, gvv. Ingolstadt, Litauisches Lager, ieško brolio Jono ir Jurgēlāitēs Antaninos.

1062. Namikaitē Marija, gvv. Weighburg i. Bay., Bahnhofstr. 10, DP Lithuanian Camp, ieško Adamonienēs Onos, gvv. Mecklenburg, ir Duleviciāus Vaclovo.

1063. Namajuska Domininkas, Weighburg i. Bay., Bahnhofstr. 10, DP Lithuanian Camp, ieško sūnaus Adolfo ir Valiūliū Antano ir Balio.

1064. Jurksaitienē Filomena, gvv. München, Lohengrinstr., DP Center, I stovykla, ieško Jurksaitē Juozo, pask. metu gvv. Leipce, dukters Teodoros, pask. metu gvv. Magdeburge, Apulionijēs Marylēs, Venclōvienēs, Milķienēs ir Stanķevičiūtēs Bronēs.

1065. Gudonis Bronius, gvv. München, Lohengrinstr., DP Center, ieško giminijū ir paštāmū.

1066. Švelnys Gēdminas, gvv. Regensburg, Ganghofersiedlung, ieško Štēricienēs Emos, Stanķevičiūtēs Stefanijos ir Paškevičijū šēimos.

1067. Ivanauskas Gēdminas, gvv. Hersfeld-Hessen, Kriegsschule, ieško Ivanausko Vytauto, pask. metu gvv. Laibach miestē, ir Ivanausko Antano, pask. metu gvv. Brandenburge.

1068. Mickus Albīnas, gvv. Traunstein, Kurhauslager, ieško giminijū ir paštāmū.

1069. Petruskevičius Viktoras, gvv. Traunstein, Kurhauslager, ieško giminijū ir paštāmū.

1070. Dirvelis Simonas, gvv. Kressbronn a. B., Kirchstr. 31, Kr. Friedrichshafen, ieško Pranaicijū J., Balčiaus Pr. ir kitū giminijū bei paštāmū.

1071. Jakaitis Jurgis, gvv. Kressbronn a. B., Kirchstr. 31, Kr. Friedrichshafen, ieško tēvū, giminijū ir paštāmū.

1072. Matulionis Kostas, gvv. Kressbronn a. B., Kirchstr. 31, Kr. Friedrichshafen, ieško seserū ir dedēs Dolyraus.

1073. Povilaika Jonas, gvv. Nürtingen, Katharinenstr. 38, liel. slōvykla, ieško tēvū, brolijū ir seserū.

1074. Čiuka Kazys, gvv. Hanau, Litauisches Lager, ieško giminijū ir paštāmū.

1075. Dubraitē Ona, gvv. Augsburg-Hochfeld, Baltic Camp, ieško Ramenaukšaitēs - Rubinskienēs Onos, gvv. Tūringijōi, Göschwitz'e, ir kitū paštāmū.

1076. Barakauskas Julius, gvv. Regensburg, von der Pfordelstr. 12, ieško brolijū Feliksō ir Albino.

1077. Jurevicius Selesinas, gvv. Regensburg, von der Pfordelstr. 12, ieško brolio Antano.

1078. Orinkevičienē Adelē, gvv. Schweinfurt, Th. Fischerplatz 16—3, ieško sūnaus Orinkevičius Aļojz, 13 m. amžiaus, evakuoto 1945. l. 22. iš Breslau i Landshut, Kinderhilfssläite.

1079. Narmontaitē Marija, gvv. Tirschenreuth/Opf., UNRRA Camp, ieško brolio Narmonto Tado.

1080. Tumasaitē K., gvv. Tirschenreuth/Opf., UNRRA Camp, ieško sesers Tumasaitēs Antaninos.

1081. Zemaifaitienē Irena, gvv. Hamburg - Neugraben, Fischbecklager, ieško Kazakevičius Zigmo. 1082. Kantauskas Leonas, gvv. Grevers bei Münster (Wesf.), ieško Bajarūnienēs Elenos ir Zukienēs Bronēs.

1083. Baršaitis Pranas, gvv. Hanau, Litauisches Lager, ieško posūnio Tuncakaicio Arturo.

1084. Kilienē Sofija, gvv. Amberg, K-W Kasernen, ieško vyro Kiliaus Liudviko ir sūnaus Vytauto.

1085. Linariēnē Ursulē, gvv. (24) Neumünster-Witforf, Mühlenstr. 8, ieško vyro Linarto Jono ir sūnaus Broniaus su šēima.

1086. Vaičiūnas Florijonas, gvv. Ansbach, Reutherstr. 9, Litauisches Lager, ieško sūnū Vytauto ir Zigmo.

1087. Dučmanai Stasys ir Karolina, gvv. Ansbach, Litauisches Lager, ieško sūnaus Viktoro ir marķios Dučmanienēs - Palubinskaitēs Onos.

1088. Maziliaskas Jonas, gvv. Camp „Heber“ Freieitl, Kr. Osterode (Harz), (20), ieško žmonos Janinos.

1089. Biveinis Jonas, gvv. Memmingen, Kalchstr. 14, ieško sūnaus Algirdo-Jono, paimto prie Labiāu apkasū kasī.

1090. Keiseris Jurgis, gvv. Ingolstadt, Litauisches Lager, ieško giminijū ir paštāmū.

1091. Rutkauskaitē Jadvyga, gvv. Seligenstadt bei W., Litauisches Lager, ieško brolio Rutkauskos Juozo, Rutkauskij Stasio, Kazio ir Petro, Šcēsnievičiūtēs Eleonoros ir Bajoriūnienēs-Naudzītēs Marijos.

1092. Kindurys Steponas, gvv. Memmingen, Litauisches Lager, ieško giminijū ir paštāmū.

1093. Stasaitis Pranas, gvv. Memmingen, Fliegerhorst, Litauisches Lager, ieško Burbulio Kosto ir Mikulcionio Petro.

1094. Anužys Antanas, gvv. Memmingen, Fliegerhorst, Litauisches Lager, ieško Domarto Domininko ir Drungelio Adomo.

1095. Agr. Lūža J., gvv. Arnsberg (21), Waldlager, ieško giminijū ir paštāmū.

1096. Markovičius Leonas, gvv. Augsburg-Hochfeld, Baltic Camp, ieško sūnaus Leo, dr. Matačiūno Antano ir Matačiūno Bonifaco.

1097. Naumovas Jurgis, gvv. Augsburg-Hochfeld, Baltic Camp, ieško sūnaus Jurgio.

1098. Stanķevičienē-Vainavičienē, gvv. Augsburg-Hochfeld, Baltic Camp, Bauernfeindstrasse 6, ieško Treinijū Liudos ir Viktoro, Mažeikos Vinco, Staškevičius Tado, giminijū ir paštāmū.

1099. Snarskienē-Vainavičiūtē Regina, gvv. Augsburg-Hochfeld, Bauernfeindstrasse 6, ieško Krauzaitēs-Kučinskienēs Vandos, Dijoکو Juozo ir Vaitķevičiūtēs, giminijū ir paštāmū.

1100. Lickus Petras, gvv. Eichstätt-Rebford, Litauisches Gymnasium, ieško Tamulionio Juozo, Dambrausko Antano, Kuralitēs Onos ir kitū paštāmū.

1101. Zigmantas Jurgis, gvv. Memmingen, Fliegerhorst, Litauisches Lager, ieško brolijū Petro ir Jono, sesers Adelēs, svaينو Lenukcio Juozo, Melninko Vladio, Sidabro Vinco, Strausijū Petro ir Klemmensō, giminijū ir paštāmū.

1102. Račius Vladas, gvv. Memmingen, Fliegerhorst, Litauisches Lager, ieško brolio Juozo ir sesers Agotos.

1103. Armonas Juozas, gvv. Memmingen, Fliegerhorst, Litauisches Lager, ieško Kazilionio Antano, Garlauskij Povilo ir Stasio, Valašino Antano, giminijū ir paštāmū.

1104. Vasinauskas Bronius, gvv. Memmingen, Litauisches Lager, ieško pubrolijū Kezenū Juliaus, Antano ir Leo.

1105. Kardašienē-Gražaitē Elena, Memmingen, Litauisches Lager, ieško Kardašiaus Alfonso, paskutiniū metu buv. Erfurte, Semasķos Aleksō, giminijū ir paštāmū.

1106. Jaskelēvičius Vincas, gvv. Augsburg-Haunstetten, Litauisches Lager, ieško Berzānskō Povilo su žmona Berzānskienē-Valukonyte Anele.

1107. Civilitē Filomena, gvv. Rottweil, Friedrichsplatz 8, ieško giminijū ir paštāmū.

1108. Vaišvila Vladas, gvv. Dillingen a. Donau, Litauisches Lager, ieško žmonos Vaišvilienēs Onos, sūnaus Jono, dukters Irenos, Stanķevičiaus Jono, Stanķevičienēs Elenos, Čepulienēs Veronikos ir paštāmū.

1109. Jankauskas Juozas, gvv. Gunzenhausen, Litauisches Lager, ieško sūnaus Jankausko Sigito.

1110. Kun. Depkus Antanas, gvv. Memmingen, Fliegerhorst, Litauisches Lager, ieško tėvo Dapķaus Tomo.

1111. Stakauskas Aleksas, gvv. Göttingen, Litauisches Komitee, ieško žmonos Stakauskienēs, Sofijos, Daubaro M. ir kitū paštāmū.

1112. Jankauskas Vytautas, gvv. Braunschweig, Rosalien-Kaserne, Litauisches Lager, ieško inž. Silvestraviciāus Aleksandro, gyd. Stropaus Algirdo, Lipčiaus Stasio ir Stankaus Stasio.

1113. Trečiokiēnē-Petrusevičiūtē Genovaitē, gvv. Augsburg-Haunstetten, Flachsstrasse 46—4, ieško brolio Petrusevičius Romualdo.

1114. Mockūnas Jonas, gvv. Dillingen a. Donau, Litauisches Lager, ieško Lazausko Kazio, giminijū ir paštāmū.

1115. Jankauskas Leonardas, gvv. Wiesbaden, Gerstorff-Kaserne, ieško Lukaitienēs Janinos, Ramaškieņēs Viktorijos, Rutkauskos Vinco, giminijū ir paštāmū.

1116. Būtenas Jurgis, gvv. Nürtingen, Kr. Unterlenig, Litauisches Komitee, ieško Būlenienēs-Pridokaitēs Magdos.

1117. Mikalauskas Bronius, gvv. Hamburg-Neugraben, Litauisches Lager, Fischbeck, ieško sūnaus Mikalauskos Aleksō, gvv. Austrijōi, Graz miestē.

1118. Dumāšytē Alma, gvv. Hamburg-Neugraben, Litauisches Lager, Fischbeck, ieško tēvū Martyno ir Marijos Dumāšijū brolijū Jurgio ir Jono ir sesers Martos.

1119. Jasinskas Vytautas, gvv. Kempten, Litauisches Lager, ieško savo tėvo Jasinsko Vladio.

1120. Lidziūns Jonas, gvv. Landshut, Lehbühlstrasse 5, ieško Vizgirdo Jono, Pečiukaičijū Cesiaus ir Vytauto.

1121. Karuža Romas, gvv. München, Lamontstrasse 21, Lietuvių Sąjunga, ieško pubrolio Jucevičiaus Stasio, anksčiau gvv. Dresden-Klotzsch.

1122. Domeika Vincas, gvv. Landshut, Lehbühlstrasse 5, W. 12, ieško sūnaus Domeikos Jono, veter. stud.

1123. Kalasauskienē Monika, gvv. Dillingen, Litauisches Lager, ieško vyro Juozo, sūnū Stasio ir Juozo ir dukters Petrēs.

1124. Stonys Jonas, gvv. Hamburg-Bergedorf, Bismarck-Kaserne, Bl. 9, ieško Peslaitēs Joanos, Barkausko Petro Leo, Trauskas Aleksō Leo, Garbačiausko Antceto ir Vyčio Juozo.

1125. Vosylienē Mikalina, gvv. Dillingen, Litauisches Lager, ieško vyro Vosyliāus Vinco, seserū Navikāičijū Konstančios ir Magdalēnos ir brolio Naviko Stasio.

1126. Burnelka Alfonsas, gvv. Ravensburg, Litauisches Rotes Kreuz, ieško brolio Juozo, Latono Kazio, mokytojo Svalkaus.

1127. Gustaitis Jonas ir Vytautas, gvv. Celle, San Georg Gartenstr. 9, Litauisches Lager, ieško brolijū Antano ir Zigmanto Gustainijū.

1128. Kun. Budzinskas Vincas, gvv. Schongau, „Alte Post“, Litauisches Lager, ieško giminijū ir paštāmū.

1129. Juknevičius Edmundas, gvv. H. Q. 1193rd Labor Supervision Company A.P.O. 209 US-Army, ieško giminijū ir paštāmū.

1130. Tankus Vytautas, gvv. Bamberg, Litauisches Lager, Camp 3, ieško Katerausko Antano, turi tikslijū žiniū apie sūnū.

1131. Jonaitis Antanas, gvv. Bamberg, Litauisches Lager, Camp 3, ieško Jakū Antano ir Adolfo.

1132. Telkēnas Balys, gvv. Bamberg, Litauisches Lager, Camp 3, ieško Eitmonavičiaus Antano, Krauskasij Stasio, Ipolito ir Leonardō.

1133. Mačiulis Jonas su sūnūmi, gvv. H.Q. 1193rd Labor Supervision Company A.P.O. 209 US-Army, ieško žmonos Stefanijos, sūnū Algirdo ir Keščiūio, Griķinio Jono su žmona Angele, Sulzicko Broniaus su šēima, Baltrušaitijū Gaudento ir Dyljo Kazio.

1134. Kosaitienē Konstančija, gvv. Meerbeck bei Stadthagen, in Hannover, ieško Stanķevičiaus Vytauto.

1135. Česna Vytautas, gvv. Hamburg-Neugraben, Litauisches Lager, Fischbeck, ieško Suldersko Česlovo, Mikelaicijū Jono, Česnaiteiēs Martynaitienēs Izabelēs ir Česnos Juozo.

1136. Staškūnas Linas, gvv. München, Pilotstrasse 6, ieško brolio Juozo.

1137. Žeronas Viktoras, gvv. Strullendorf 118¹/₂, b. Bamberg i. B., ieško seserū Ritos ir Danutēs ir brolio Algirdo.

1138. Kudlinkienē Marija, gvv. Oldenburg, Unterm Berg, Litauisches Lager, ieško vyro Kudlinkio Vinco ir sūnaus Vytauto-Jurgio.

1139. Zvirbils Bronius, gvv. Augsburg-Haunstetten, Flachsstr. 44—1, Baltic Camp, ieško tēvū ir giminijū.

1140. Baltrušaitienē Ona, gvv. Augsburg-Haunstetten, Flachsstr. 44—1, Baltic Camp, ieško sūnū Juozo, Jono, Prano ir dukters Agutēs.

1141. Gudellenē Lucija, gvv. Augsburg-Haunstetten, Starstr. 10, Baltic Camp, ieško brolijū Pauzoliū, giminijū ir paštāmū.

1142. Andrijauskas Liudas, gvv. Völlenerkönigsfehn 97, Post Papenburg 23 (Ems), ieško svaينو vet. gyd. Mockaus Antano ir pulk. Butķino Andriaus.

1143. Raudonienē Ona, gvv. Weilheim/Teck, Boslerstr., ieško sūnaus Petro ir žento Steponavičiaus Kosto.

1144. Serapinas Jonas, gvv. Weilheim/Teck, Forsterstr. 7, ieško Adomavičiaus Jono.

1145. Gustas Jonas, gvv. Weilheim/Teck, Forsterstr. 4, ieško dukters Onos.

1146. Jastrumskienē Petrē, gvv. Weilheim/Teck, Forsterstr. 7, ieško sūnaus Aleksandro, seserū Petruskauskaitēs Kazēs ir Petruskauskaitēs Marytēs ir Ezerskiū šēimos.

1147. Vilenskaitēs Pranē ir Ona, gvv. Wiesbaden, Litauisches Lager, ieško brolio Kazio.

1148. Juška Konradas, gvv. Wiesbaden, Litauisches Lager, ieško Juškij Antano ir Adelēs, brolijū Juškō Antano ir Klemkos Juozo.

1149. Gēdminas Vladas, gvv. Augsburg-Hochfeld, Baltic Camp, ieško Rubbio Juozo ir kitū paštāmū.

1150. Murauskas Antanas, gvv. Soest Camp 364/15, Block C (Lithuania), ieško Trečioko Zigmanto, Naujokaičijū Vinco, Sakalauskō Mečio ir Sirgailio Jurgio.

1151. Velička Romas, gvv. Soest Camp 364/15, Bl. C (Lithuania), ieško Veličkōs Edvardo ir Veličkōs Jono.

1152. Kairēlis Alfonsas, gvv. Ansbach, Hindenburg-Post-Kaserne, ieško giminijū ir paštāmū.

1153. Stanķevičius Benediktas, gvv. Ansbach, Hindenburg-Post-Kaserne, ieško Stanķevičiaus Adomo, Papatariēlio Mato, Alujino Alberto, Bagdonavičiaus Prano ir kitū paštāmū.

1154. Parišauskas Jonas, ieško Barišauskienēs Bronēs su 4 vaikais.

1155. Laurušonis Vincentas, gvv. Seligenstadt bei Würzburg, ieško gyd. Bendoraičio Ferdinando.

1156. Pleiniai Pijūs ir Jeronimas, gvv. Wiesbaden, Litauisches Lager, ieško giminijū ir paštāmū.

1157. Vilbikaitis Kazimieras, gvv. Dillingen/Donau, Litauisches Lager, ieško motinos Vilbikaitienēs Magdalēnos ir sesers Dubickienēs Magdalēnos.

1158. Marčilionienē Marija, gvv. Bieberach (Riss), Camp 8, ieško sūnaus Konstanto.

1159. Paškevičiūtē Veronika, gvv. Niendorf, Ostsee, Hospital 6. B.R. C.S., ieško Zavišaitēs Z., Giedralytēs Julijos ir Akstynū J. J.

1160. Kalvaitis Jurgis, gvv. Lübeck, Finkenstr. 1, Lithuanian Camp, ieško sūnaus Jurgio.

1161. Mozīras Bronius, gvv. Lübeck, Ziegelstr. 28a, Lithuanian Camp „Gražina“, ieško Sukytēs Elenos, Azarinckaitēs, Knyburytēs Adelēs.

1162. Miliauskas Henrikas, gvv. Regensburg, Gan. Siedlung, UNRRA Team 120, ieško Misiāuskū Stefanijos, Vladio ir Povilo ir Baruševičiūtēs Elenos.

1163. Švilpa Vincas, gvv. Kassel-Oberwehren, Mattenberg (Litauisches Lager), ieško giminijū ir paštāmū.

1164. Valonis Augustinas, gvv. Seligenstadt bei Würzburg, Litauisches Lager, ieško sūnaus Antano, gvv. Austrijōje.

1165. Bilevičius Vytautas, gvv. Augsburg-Haunstetten, Flachsstr. 50, ieško Bačinskū šēimos, Vaitķevičienēs Magdalēnos, Abramavičiaus Prano ir Račylo Pijaus.

1166. Eitmonavičiūtēs Julija ir Lucija, gvv. Kempten, Salzstrasse 17, ieško giminijū ir paštāmū.

1167. Vasiliūs Ail., gvv. Schweinfurt, Teodor-Fischer-Platz, Litauisches Lager, ieško Čeicijō Aib.

1168. Navickas Vladas, gvv. Landshut, Litauisches Lager, Lehbühlstr. 5—24, ieško sūnaus Vytauto ir Vladio.

1169. Česnulis Antanas, gvv. Lübeck, Santus Hubertus 41, ieško Stankūno Vinco ir Valčūko Jono.

1170. Subačius Juozas, gvv. Schmalenbeck b. Ahrensburg über Hamburg, Ausländerlager, ieško Subačijū Jono ir Pijaus.

1171. Pecenkis Petras, gvv. Schmalenbeck b. Ahrensburg, über Hamburg, Ausländerlager, ieško tėvo Pecenkio Kazio, brolio Albinō ir sesers Onos.

1172. Galeckas Viktoras, gvv. Ansbach, Reuterstr. 9, ieško sūnaus Henricko.

1173. Matulevičius, gvv. Augsburg-Hochfeld, Baltic Camp, ieško Matulaitiūtēs Zonēs, Vadauskienēs Nelēs, Slapiko Prano, Bukauskij Birutēs ir Antano, Sarneckio Kosto ir Berezovaitēs Irenos.

1174. Švelnienē Jadvyga, gvv. Augsburg-Haunstetten 38—5, Baltic Camp, ieško Švelnio Vytauto.

1175. Mažiulis Baltrus, gvv. Würzburg, Nord-Kaserne, ieško Joku-bausko Vladio.